

The Project Gutenberg eBook of Parsifal: Kertomus Graalin ritarista, by Volter Kilpi

This ebook is for the use of anyone anywhere in the United States and most other parts of the world at no cost and with almost no restrictions whatsoever. You may copy it, give it away or re-use it under the terms of the Project Gutenberg License included with this ebook or online at www.gutenberg.org. If you are not located in the United States, you'll have to check the laws of the country where you are located before using this eBook.

Title: Parsifal: Kertomus Graalin ritarista

Author: Volter Kilpi

Release Date: December 22, 2010 [EBook #34722]

Language: Finnish

*** START OF THE PROJECT GUTENBERG EBOOK PARSIFAL: KERTOMUS GRAALIN RITARISTA ***

Produced by Tapio Riikonen

PARSIFAL

Kertomus Graalin ritarista

Kirj.

VOLTER KILPI

Otava, Helsinki, 1902.
Päivälehdden kirjapainossa.

SISÄLLYS:

Proloogi

I. Parsifal ja Herzelayde

II. Parsifal ilona

III. Parsifal suruna

IV. Parsifal ja Konviramur

Epiloogi

PROLOGI

Graalin temppeli on marmorista, ja korkeana se seisoo äänettömässä puistossa tummain vesien partaalla. Vedet lepäävät viileinä temppelin edessä, ja korkeat kalpeat puut katsovat totista kuvastustaan niiden sylissä.

Graalin temppeli hiljaisessa puistossaan on puhtauden temppeli, ja sen korkeassa kuorissa polvistuu puhtauden pappi, Graalin ylhäinen kuningas, Graalin pyhän maljan edessä. Suurena hartautena kasvaa Graalin kuninkaan rinta, kun hän polvistuu Graalin maljan edessä.

Graalin pyhän maljan edessä tulvii nimittäin puhdas ja syväpalava ihminen maailman liikutussydämeksi ja valaisee ihanan ilon heijastuksena maailman. Graalin temppeli onkin nöyrän ilon ja ylistävän rukouksen valkea temppeli ja sen malja palaa maailman pyhimmän hartauden tulena.

Mutta nyt hymisee suru siinä pyhässä temppelissä ja matalat virret humajavat yötä päivää sen korkeassa kuorissa. Graalin pyhän maljan edessä ei kestä nimittäin kuin puhdas rinta ja mustana nääntyy syntinen sen edessä. Nyt on Graalin kuningas sammunut puhtaudestaan, ja siksi ovat helentävät rukoukset kuolleet hänen rinnassaan ja siksi lepää murheen huntu Graalin temppelin ja maailman ylitse.

Anfortas, Graalin kuningas ja Graalin pyhä pappi, on tehnyt synnin ja verhonut rintansa puhtauden. Toisen naisen sylissä, kuin oman sydämensä naisen, on Anfortas riutunut, siksi sammuu hänen silmänsä ja sydämensä pimeänä kärsimyksenä, kun hän polvistuu temppelin pyhässä kuorissa ja siksi levittää nääntymys vaipuvat siipensä hartauksien kirkon ylitse.

Herzeloyden, puolisonsa, sielunsa herättäjän syvänäkatsovan Herzeloyden, jonka rinnalla sydän hiljeni ihanaksi liikutettuna, hänet on Anfortas unhoittanut, ja nyt on hänen silmissään ja sydämessään helteämätön nääntynyt tuijotus, kun hän polvistuu Graalin ankaran maljan edessä. Ei herää Graalin kuningas Graalin maljan edessä maailman puhtaimman liikutuksen kummuntana, hän riutuu pimeänä, siksi asuu vapahtumaton tuska Graalin marmorisessa temppelissä, jossa huntukasvoiset neitsyet lannistunutmielisinä polvistuvat pilarien juurilla, silmät maassa, ja siksi on suljettu painunut huokailu maailman rinnassa.

Vasta uusi kirkas rukoilija, jonka sydän nousee rikkaana ja leimuavana Graalin ylhäisen maljan edessä, voi vapahtavasti rukoilla Graalin temppelissä ja hälventää mustat haaveet sen temppelin yltä. Uusi puhdas kuningas, Graalin kuningasten kirkasmieli sankarisukua, hän vasta voi heleärintaisena valaista Graalin hämärän temppelin ja herättää hartauden ihana-ylentyvät hymistykset maailmassa.

Koska on saapuva se uusi vapahtava sankari Graalin surunääntyvään temppeliin? Koska on saapuva se uusi heleä sankari, joka taas virvoittaa ylhäiset säteet ihmisten pimenneissä rinnoissa? Häntä odottaa murtuvaotsa ja murtuvamieli Anfortas, häntä odottavat polvistuvat neitsyet Graalin temppelin viileiden pilarien juurilla, häntä, totista ja kirkasta ilon sankaria odottaa koko masentunut maailma. O, että pian ilmestyisi hän, tämä uusi sädehdyksen tähti, sillä riutuvammiksi vaipuvat huokaukset Graalin temppelissä joka päivä, ja pimeämmiksi sammuvat tuskallisina tuijottavat silmät!

I.

PARSIFAL JA HERZELOYDE

I.

Parsifal oli kirkas lapsi. Parsifal oli äitinsä Herzeloyden sydämen tähti. Hiljaisessa linnassa, jonka ympärillä valkeat koivut kasvavat, asuu hohtosilmä Parsifal äitinsä Herzeloyden kanssa.

Äitinsä, hento- ja kaukaismieli Herzeloyden, äitinsä, Graalin lumirinta kuningattaren kanssa asuu Parsifal hiljaisessa linnassa koivujen keskellä. Parsifal, äitinsä silmäterä.

Koivut ovat valkeat ja korkeat sen linnan ympärillä, siniset ovat kukkaset niiden koivujen siimeksessä, ja linnut visertävät iloisesti niiden oksilla. Käsi äitinsä kädessä käy Parsifal koivujen välillä kukkasten keskellä; äidillensä poimii Parsifal siniset kukkaset, äidillensä kertoo Parsifal lintujen sanat ylhäällä oksilla.

Syliinsä nostaa Herzeloyde lapsensa koivujen keskellä, äitiänsä suutelee Parsifal, kun hän nostaa hänet syliinsä koivujen keskellä. Hellittää kukkaset käsistään, kiertää kätensä hänen kaulaansa ja

suutelee äitiänsä. Onko maassa niin sinikaunista kukkasta, kuin ovat hänen äitinsä silmät? Ovatko koivujen lehvät niin kultaiset auringossa, kuin ovat hänen äitinsä hiukset? Onko metsässä kahta niin raikasta marjaa, kuin ovat hänen äitinsä huulet? Suutelee äitiänsä.

Äitinsä sylissä istuu Parsifal, äitinsä kädessä käy Parsifal. Näkee kukkaset ja kuulee linnut äitinsä rinnalla. Hiljenee kyyneliseksi iltaisten vesien edessä, hykääntää riemuna aamun livertäessä ympärillä. Niinkuin punainen kirkas kukkanen kirpoo Parsifal äitinsä rinnalla. Äitinsä riemutähti ja kultalapsi.

II.

Miksi värisee Herzeloyn silmä ja sydän, kun hän katsoo Parsifaliansa?

Herzeloyn, hunturinta, vavahtaa lapsensa tähden. Lapsensa, keltahiuksisen Parsifalinsa tähden, jonka edestä hän vuodattaisi sydämensä liikuttettuna kyynelenä, tai kuolisi huokauksena. Herzeloyn vavahtaa ja särkyä lapsensa Parsifalin tähden: kuinka on hänen hentokirkas lapsensa kestävä elämän?

Maailma on kova, maailma on kova, Herzeloyn on kerran tuntenut sen kovan maailman. Hän muisti, hän muisti, Anfortaan, korkeamieli kuninkaansa syliin, jonka edessä sydän heräsi lempeänä loisteena ja silmä viihtyi sielun silmäksi, hänen syliinsä oli Herzeloyn hiipinyt kerran, oli valkoismielisenä hiipinyt polvelle ja nostanut hennon kätensä kaulalle, silloin oli Anfortas työntänyt hänet puoleen, ja kun hän oli ihmettelevänä katsonut kuninkaansa silmiin, olivat ne tuijottaneet häneen välinpitämättöminä niinkuin vieraaseen naiseen, sinä silmänräpäyksenä oli hän ikäänkuin sammunut, oli lähtenyt hiljaisena kuninkaansa tyköä, ja asui siitä saakka yksin linnassansa lapsensa Parsifalin kanssa, lumirintaisena, mutta siitä päivästä vapisi hän, kun hän ajatteli maailmaa siellä ulkona.

Maailma on kova, kylmäaskeleisena runtelee se värähtävän rinnan hennot aukeavat liljakukkaset. Herzeloyn silmät täyttyvät kyynelillä, kun hän katselee lastansa, Parsifalia. Onko hänenkin lapsensa, hänen keltahiuksinen Parsifalinsa, jonka pää lepää niin rakkaana hänen povellaan, onko hänenkin saava rintansa liljat tallatuiksi? Herzeloyn hyrskääntäisi itkemään, ellei hän saisi kätkeyksi kasvojansa Parsifalin pehmeihin ruskeihin hiuksiin.

O, hän kätkeysi, kätkeysi maailman lapseltansa, kätkeysi uneksi, väräjäväksi uneksi Parsifalin suurien silmien edestä. Kangastelevaksi uneksumusmaaksi hän sen loihitti Parsifalillensa, jossa kukkaset kuin kalpeat syttyneet tähdet loistaisivat kedoilla, ja jossa viileänylhäiset puistot kajastelevain vesien partailla viihdyttäisivät ihmisen ristissäkätiseksi.

Hiljaisessa uneksumussuussa linnassa kasvattaa Herzeloyn lapsensa yksin ja kutoo valkounisen rintansa uneksumusharsoilla lapsensa mielen. Hän särkyisi sydämessään, kun hän ajattelisi, että hänen Parsifalinsa saisi tietää oikean raskas-silmäisen elämän. Omalla vavahtavalla povellaan hän hänen tahtoisi suojella sen maailman kovilta käsiltä ja kovilta silmiltä.

III.

Parsifal kasvaa äitinsä rinnalla, äitinsä sylissä istuu Parsifal, äitinsä kädessä käyskelee Parsifal, katselee kukkaset ja kuuntelee linnut, ihmettelee illat äitinsä sylissä äitinsä kyynelsilmäisyyttä, mutta aamut hän käsittää kirjavia perhosia puiston kukkasten keskellä.

Kuinka ihmeellistä on käyskellä äitinsä rinnalla! Kukkaset varsinkin ovat ihmeelliset silloin; ne katsovat niin heleinä ja totisina, että on täysi työ estää itseään hyrskääntämästä itkuun, kun ne ovat niin kauniit. Ja metsässä joskus, kun käyskelee äitinsä kädessä, herää joku lintu metsän keskellä laulamaan. Ei sitä ymmärrä, miksi se ääni niin suloisena varisee sydämelle, mutta kun näkee äidinkin seisautuneen sitä kuuntelemaan, täytyy yht'äkkiä ottaa rinnastaan kiinni ja puhjeta polttaviin kyyneliin. Kun äiti ihmettelevänä katsoo sitä, ei osaa muuta kuin puhua, että lintu lauloi, ja sitte, kun äidinkin silmissä heräävät kyyneleet, hyrskääntää vielä haikemmasti itkemään, mutta samassa tuntee itsensä niin ihanasti valaistuksi, että suutelisi äitinsäkin yhtäläiseksi. Miksi hivelee niin ihana kaipausta sydäntä, kun pitelee äitinsä kädestä ja seuraa äitinsä silmiä? Silmäin ympärillä heijastaa silloin aina lempeä kajastus ja suloiset polttavat kyyneleet ovat silmissä läsnä.

Niin kasvaa Parsifal äitinsä rinnalla, hänen silmänsä hohtavat, mutta rintansa on hiljaisimman kyynelen liikutusta, äitinsä sydämellä hän kuuntelee lintuja ja katselee kukkasia. Niin kasvaa Parsifal, silmänsä heräävät sinisemmiksi ja hiuksensa kellertyvät, yhä vaeltaa hän äitinsä rinnalla vaaleitten koivujen varjossa, yhä seisoo hän illat ikkunassa äitinsä olkaan nojaten ja katselee vaaleitten koivujen ylitse kaukaisille seesteisille illan vesille ja hiljenee.

Nuorukaiseksi, pitkähiuksiseksi nuorukaiseksi kasvaa Parsifal äitinsä rinnalla. Nuorukaiseksi, joka jo istuu yksinkin ja haamuilee omia kaipaustauneksumisiansa. Tunnetteko nuorukaisen, kun hänen

rinnassaan ensin herää kaipausti kuin kalpealehtinen palmu? Tummat huokaukset virkoavat rinnassa, välistä hän pysyy koko päivät suuri- ja syväsilmaisena ja etsii yksinäisyyttä, että saisi huo'ata rintansa selkeäksi. Tummat unet heräsivät Parsifalissakin, ja useasti jätti hän äitinsä ja lähti yksin käyskelemään hiljaisia metsiä. Niinkuin surullisia ja kalpeita ulpukukkasia puhkeili mielessä. Hän ikävöitsi nimittäin, ikävöitsi maailmalle, josta hänen äitinsä joskus väräjävinä iltoina oli puhunut niin hivelevät sanat. Pitkät hetket seisoi hän välistä ja katsoi vaaleiden koivujen välitse kosteihin ja väriseviin tähtiin siellä kaukaisella taivaalla. Siellä värisee se maailma kalpeiden tähtien alla ja sinne ikävöitsi hän vaaleasti. Hän näki korkeat hämärit kirkot viileissä puistoissa, näki kirkkojen sinerväleijailevaan hämäärään, jossa hunturintaiset neitsyet polvistuivat pilarien juurilla; itse heräsi niiden kirkkojen hämäärään, tunsu sielullaan ne polvistuvat neitsyet, joiden silmät kuuluivat väräyksinä huntujen alta, urkujen hymistessä polvistui itse sen virren leijailun kannattamana liihottavasti kivilattialle. Toisinaan taas heräsivät korkeat hohtava-ikkunaiset linnat mielessä. Linnon ikkunoissa istuivat neidot, kädet raukeina ikkunan laudoilla, ja katselivat hopeankelmeille puistoille linnain edessä. Ihana soitto valui niistä ikkunoista puistoihin, suloisempi ikävä hiipi ihmiseen sentään niitä neitoja katsoessa. Silkkihimmeässä salissa olisi hivelevän soiton kannattamana liehunut niiden neitojen kanssa, kätensä hoikalla varrella, joka taipui tanssissa, kuin kukkasen varsi kastehelmen alla, silmänsä neidon silmässä, joiden välkähtelyä pitkät ripset salasivat, omassa sydämessä kuin valuvaa kultarihmaa. Sinne maailmalle, oudolle, suurelle maailmalle väräjoivien tähtien alla, jossa ihmiset viihtyvät sielusiäimisinä toin'toisensa edessä, ja josta hänen äitinsä valkokukkaiset kertomukset aina puhuivat, sinne hänen oli ikävä, suuri sairastava ikävä, sitä maailmaa hän kuvaili sydämessään aina ja katseli kaukaisia tähtiä vettyvillä silmillä.

Niin kasvaa nuori Parsifal, ja kalpeakasvoinen kaipausti katsoo häntä sydämeen. Mutta ei hän aina värise ikävöimisen sinenä, ilokin sykähtelee hänellä sydämessä. Sillä elämä on niinkuin vilkkaita välkkyviä tähtiä, jotka satelevat sydämelle, eikä taida muuta kuin loistaa hohtosiäimiseksi elämän edessä. Kukkasten silmät visertävät ja lintujen laulu on sulakultaista ilon helinää, helkähtävänä kyynelenä polttaa mieli kaiken sen ilohelmisyyden edessä. Niin on Parsifalin elämä ja jos joku kysyisi häneltä, elääkö hän ilon sykähtävänä tähtenä, vai onko hän kaipausten hiipinyttä kyyneltä, ei hän osaisi vastata siihen, mutta joka päivä tuntee hän mielensä leimuvan polttavammaksi, niin että lopulta sekä hänen ilonsa että kaipaustensaakin olivat yhtä ainoata suurta ja kuumaa kyyneltä, joka värisee silmässä aina.

IV.

Herzeloide istui ikkunassaan ja kyyneltä, istui ikkunassaan yksin ja kyyneltä. Sinne metsien varjoon oli siniviitta Parsifal kadonnut, peittynyt koivujen väliin, huulillaan iloinen torvi.

Herzeloide itki. Hänen lapsensa Parsifal oli lähtenyt maailmalle. Oli lähtenyt maailmalle. Herzeloide oli valkea kuin valkoisin liina, kalpeat ja hoikat kätensä poskillansa, kun hän katseli metsään sinne, jonne Parsifal oli kadonnut. Hänen yksinäinen lapsensa maailman avaran taivaan alla.

Herzeloide muisti. Yhtenä aamuna oli sininen ritari ratsastanut valkean linnan ohitse, sininen torveasoittava ritari, sen oli Parsifal kohdannut metsässä ja samana päivänä oli hän astunut äitinsä eteen, silmänsä loistavana. »Äitini, anna sininen vaippa minulle, ja tulirintainen ratsu, suutele otsalle minua, suloinen äitini, minä lähden maailmalle, jossa siniviittaiset ritarit ratsastavat ja polvistuvat kukkasmieli neitosten edessä». Niin oli Parsifal puhunut ja suudellut hänen käsiään riemuissansa, vuoroin toista, vuoroin toista. Herzeloide vaaleni vieläkin, kun hän muisti ne Parsifalin sanat. Vapisevin käsin oli hän ruvennut silittämään Parsifalin poskia silloin, mutta yhtään sanaa ei ollut herännyt hänen mielessään. Hän muisti vaan, kuinka hän oli särkynyt kärsiväksi, kun Parsifal riemuisena suudellen häntä oli vieläkin puhjennut puhumaan. »Se sininen ritari kertoi. Maailma on neitoja ja liljoja, neitoja ja liljoja, hartausmieliset ritarit vaeltavat maailmaa. Siellä on Arthurin iloinen liehuva linna, jonka porttien ylitse korkeat valkoiset liljat heiluvat, sinne Arthurin linnaan etsii jokainen ritari ja saa helmeksi mielensä Arthurin saleissa keltasilkkisten neitojen edessä. Siellä maailmalla on korkea Graal, jota ihminen etsii sinimielisenä, ja jonka hämpylaristossa sydän herää kuin värähtävä korkeakaulainen kukkanen iltaisten vetten partaalla. O, äitini, anna ratsu minulle ja siniheleä vaippa olalleni, sinne minä lähden, maailmalle, josta sinä iltaisin olet puhunut minulle kyynel silmissäsi, ja josta se sininen ritari kantoi kajailevan viesti, sinne on minun rintani vedetty kuin levitetty tuuleen hulmuva lippu». Niin oli Parsifal puhunut, eikä Herzeloide ollut osannut muuta kuin puhjeta haikeasti itkemään. Viimein hän oli hiljennyt sentään, oli jäänyt katsomaan Parsifaliansa silmiin ja herännyt puhumaan sitte. »Lapseni, lapseni, ei sitä maailmaa olekaan, sinä ikävöitset sitä maailmaa, jota ei olekaan, lapseni. Paina pääsi povelleni, ja itke minun rinnallani, vaikka vaeltaisit päiviesi iltaan, niin aina oli sinulla oleva ikävä sitä samaa maailmaa, jota nytkin ikävöitset. Viihdy kyynelenä lapseni, niin olet onnellisin, viihdy kaipauksestasi kyynelilmiänä, et sinä maailmalle lähde». Niin oli hän puhunut Parsifalillensa, taivuttanut hänen päänsä rinnalleen ja tuudittanut sitä siinä. Eivät he sinä iltana olleet muuta puhuneet, mutta kun Herzeloide illalla myöhään viimein oli nostanut Parsifalinsa pään sylistään ja

suudellut häntä otsalle, olivat Parsifalin silmät katsoneet niin särkyvän suurina häneen, että sitä nähdessä oli kuin olisi kärsimyksen ruusu aukkaissut lehtensä sydämessä. Siitä illasta oli Parsifal muuttunut ihmeellisen hiljaiseksi, yksin oli hän istuillut iltaisten vesien rannoilla, yksin käyskellyt metsien hämärässä, ja aina oli hänen silmissään asunut vaalea uneksumus. Kalpeammaksikin oli Parsifal muuttunut muutamassa päivässä, ja välistä kun hän oli istunut käsi viileällä poskellaan, surullinen silmänsä illan huokaavilla koivuilla, oli hän näyttänyt kuin kukkanen, joka puhkee silmän edessä niin kalpeana, että odottaa sen seuraavana hetkenä riutuvan läpinäkyväksi ja kuolevan. Sinisen vaateen oli Herzeloide viimein ottanut, neulonut kynelet silmissään valkoisilla liljoilla sen, ja yhtenä aamuna oli hän pukeutunut sen Parsifalinsa ylle, antanut ratsun hänelle ja särkyvärintaisena suudellut lapsensa Parsifalin otsaa ja hohtaviksi herääviä silmiä. Nyt hän istui ikkunassaan ja katsoi koivujen varjoon, jonne siniheleä Parsifal oli hälvennyt riippuvain oksien peittoon.

Siellä metsissä, metsien takana vaeltaa Parsifal, hänen lapsensa, iloinen laulu ilmassa yllänsä kiirimässä. Herzeloide itkee, katsoo raukeamielisenä sinne koivujen helmaan, tunteensa häilyvät kuin valju vaalea liina keveässä ilmassa. Kuinka on hänen herkkäsydäminen lapsensa kestävä kylmän maailman? Hänen mielensä vuotaa kuin haavoissa, kun hän ajattelee lapsensa yksin siellä väljässä maailmassa. Siellä käyvät korkeat aallot, ja ihminen on avuton niiden heiluteltavana. Kun hän itse saisi olla lapsensa sydämen ympärillä ja vaipata kaikki kosketukset siihen suloisiksi! Herzeloide itkee, itkee, katsoo haikeamielisenä sinne koivujen välille, jonne Parsifal oli kadonnut, ja istuu kipeänä ja raukeana.

Ilta häipyä, ja yö hiipii koivuille, yö hiipii ilmaankin ja himmentää taivaan, yhä istuu Herzeloide ikkunassaan, silmänsä koivuilla. Yökin muuttuu aamuksi ja koivut heräävät hämärästä valjentuvan taivaan alla, yhä istuu Herzeloide liikkumattomana ikkunassaan. Mutta kun päivä viimein valuu hopeaisena ympärille ja linna nousevan auringon valaisemana ilmestyy ikkunoineen puiston keskellä, näkyy Herzeloide ikkunassaan, silmänsä sulkeuneina ja kasvonsa hämärinä kuin vedet, joiden yltä kuu on väistynyt. Herzeloide oli sammunut yössä, kasvonsa yhä käännettyinä sinne valkeaan lehtimetsään, jonne Parsifal, keltahius ja siniviitta Parsifal, oli kadonnut koivujen varjoon.

II.

PARSIFAL ILONA

I.

Parsifal ratsastaa, siniheljä vaippa olallansa. Etsii Arthurin linnaa iloisesta maailmasta.

Ihmeellinen maailma. Soiva maailma. Poimisiko joka kukkasen maasta? Jäisikö joka oksalle heilumaan? Uudet kukkaset, uudet oksat. Ei hohtavasilmäisenä tiedä, mihin rientäisi, mihin seisautuisi.

Ihmeellisiä ovat ihmiset, ystäviä kaikki. Ritarit tulevat, työttöheiluiset ritarit, niiden silmät loistavat, kun ne katsovat, leimuilevana lentäisi niille vastaan ja likistäisi sykähtävän rinnan sykähtävälle rinnalle.

Ihmeellisimmät ovat neidot, sydämessä syttyy niinkuin tähtiä, kun ne tulevat kirkas-silmäisinä ja hymyilevät. Miksi kaikkoovat ne neidot metsien varjoon ja nauravat hopeanhelisevästi siellä, kun rinta säkenenä lentää heille vastaan suudellakseen riemuksensa heidän raikkaita huuliaan?

Parsifal ratsastaa, etsii Arthurin linnaa iloisesta maailmasta.

II.

Huilut soivat, huilut soivat Arthurin iloisessa linnassa ja liput liehuvat valkeitten koivujen ylitse. Parsifal, kukkarinta on Arthurin iloisessa linnassa, ja käyskelee puistossa, jonka yllä lehvistö on kuin vaalea huntu.

Neidot käyskelevät puiston siimeksessä, vaaleiden puiden alla, kahden ja kahden. Käsivarret kierrettyinä toin'toisensa ympärille astuvat ne neidot koivujen alla kahden ja kahden, valkea puku lankee poimuttomana maahan ja keltaisilla hiuksilla lepää sininen kukkas-seppele. Parsifal, kevytrinta, seisoo hiljennenä koivujen siimeksessä, katsoo neitoja ja ihmettelee. Ne neidot tulevat lumena ja vaippaavat valkoisesti rinnan.

Kukkaset neitosten kulmilla ovat niin siniset. Mutta vielä iloisempina säteilevät heidän silmänsä.

Lentäisikö ilona, ja suutelisi huulille niitä raikas-silmäisiä neitoja, rientäisi neidosta neitoon ja riemastuisi jokaisen raikkaasta suutelosta? Valkosilmäiset kukkaset kirpoilevat sielussa, kun katsoo neitoja.

Vai polvistuisiko maahan, kun ne neidot hiljaismielisinä astuvat ohitse, ja suutelisi nöyränä heidän pukujensa valkoista lievettä? Onko puhdas nostamaan silmänsä niiden neitojen silmiin? Parsifal nostaa kätensä rinnalleen ja rukoilee itsensä valkohulmuiseksi, seistäkseen puhtaana neitojen edessä, silmänsä iäksi heidän silmissään, nöyränä palveluksena.

Niin käyskelee Parsifal valkoisessa unessa Arthurin puistossa. Vaaleat koivut ovat yllä ja koivujen ylitse liehuvat liput, mutta Parsifalin silmät ovat neidoissa, ja hänen rintansa on hiljennyt vaaleammaksi kuin vaaleasilmäiset koivut hänen ylitsensä. Onko elämällä valaistus kuin aamuissa autereisilla vesillä? Onko elämä kuin hunnutettua soittoa?

III.

Soitto liehuu, soitto värähtää, soiton silmät syttyvät ja sammuvat. Arthurin linnassa on ilta, ja suuressa salissa tanssitaan.

Suuressa salissa tanssitaan. Raukeasilmä neidot liitävät sinipukuisten ritarien käsivarsilla. Sali heiluu, silkki kahisee keltaisena ja kultakannukset kilahtelevat. Arthurin salissa tanssitaan.

Neidot tanssivat, ritarit tanssivat, tanssi lentää punertavana. Silmissä on salattu välke, käsissä värähtää. Heiluvaa lattiaa lentää neito ja nuorukainen, silmät hohtavat tummina toin'toisensa edessä, povet nousevat ja laskevat, huulet yhtyvät lentävän silmänräpäyksen — suloinen säihkyvä hetki, veri tähtien välkettä — taas lentää hohtavaa heiluvaa salia, sydän valuvana kultana.

Miksi himmenevät silmät verhotuiksi? Rinnassa välkkyä kuin viinissä, jonka kalvossa maljan kultaiset reunat välähtelevät. Parsifal liehuu Arthurin punervassa salissa. Onko elämä keltaista riemunvälkettä sydämelle? Onko elämä kultakimmeltävää tähtein sytyntää ihmisen veressä?

IV.

Väljillä vesillä, kauniilla vesillä, joiden ylitse soitto värähtelee kuin levitetty hopeahuntu.

Neidot ja Arthurin ritarit soutavat illan vesillä, jotka levittäytyvät kuin heiluva kultapeili tummain rantojen välillä. Kultakeula venheissä, joiden varjo häilyy vedessä kuin viherjä väijyvä sametti, istuvat neidot ja Arthurin ritarit ja soittavat illassa vesien keskellä.

Hiljaa liukuvat venheet. Airojen varjo kiemurtelee vaaleassa vedessä kultaisena rihmana. Venheissä polvistuvat ritarit punasilkkisten neitojen edessä ja soittavat. Mandoliinien ääni valuu suloverhottuna sinne vesille, jossa mustat täplät häilyvät kultaisessa päilynnässä.

Veden kansi lepää välkkyvänä, rantojen tummat varjot väräjäivät. Kultana varisee soitto sinne kajasteleville vesille ja värähtää rannoille viimein kuin harvapisarainen helmisade. Sitä kuunnellessa seisautuu sydän kultaruusuna.

Väljillä illan vesillä, illan kauniilla vesillä, joiden ylitse soitto värähtelee kuin levitetty hopeahuntu.

V.

Aigar on ihana, mutta ihana on Kunnevarkin ja ihana Miljan. Parsifalin sydämessä syttyy tähtiä, syttyy ja sammuu tähtiä. Kuka on hänen rintansa tähti? Aigarin silmät ovat päivänpaistetta ja hän itse hilpeä omenankukkanen, mutta Kunnevar kukoistaa ruusuna ja Miljan on kalpean kuun valkea lilja. Parsifal vesillä ja kukkasten keskellä, Parsifal illan puistoissa ja punervaliehuksessa tanssissa, neitojen silmät säteilevät hänellä sydämessä, neitojen posket hiipivät hänelle sydämelle, kenestä kukoistaa hänen rintansa?

Aigar on laulava ja raikas-silmä, pääskyssilmä, Aigaria on heleätä katsella, Aigar on oksallansa säteilevä iloinen omenankukkanen, jonka takana sininen ilmakin hypähtää iloiseksi, kun se avaa suuret valkeat silmänsä auringolle.

Parsifalin silmät loistavat kahtena tähtenä Aigarin edessä, ja hänen rinnassansa visertää.

Kunnevar on raskas ruusu, syväsilmiä ja punervana tuoksuva. Kunnevar on rinnan purppurantummaa huokausta. Kunnevarin silmät katsovat syttyvän totisina, mutta punervat sanat värähtävät huulille niihin silmiin katsoessa, ja käsi vavahtaa, kun se kajoo hänen kalpeaan käteensä. Parsifal riutuu

himmeänä, kun hän istuu raukeasilmä Kunnevarin edessä, joka ei koskaan hymyile, mutta hivelevinä jäävät ne totiset tummat silmät hänen uniinsakin.

Miljan on lilja, vaaleiden iltaisten vesien hiljainen laine. Miljan on kyynel kukkasen silmässä, Miljan on kuun silmä kyynelien vesien ylitse. Miljanin hiukset ovat mustat kalpeiden kasvojen ympärillä ja Miljanin silmät katsovat kahtena suurena kyynelenä. Niinkuin huokaileva koivu surusilmäisessä illassa on Miljan, tai niinkuin meren huokaus valkenevana iltana. Miljanin silmät viihdyttävät hiljaiseksi, Parsifal luulee valkeiden käsien hivelevän rintaansa hänen silmänsä edessä ja saa tietämättään kyynel silmiinsä.

Parsifal katsoo Aigaria, Parsifal katsoo Kunnevaria, Parsifal katsoo Miljanian, ja luulee joka kerta värähtävänsä. Aigar tulee tähtenä häneen, ja livertää ilosilmäisenä pääskysenä hänessä, niin että Parsifal luulee säkenöitsevänsä välkähtelevää auringonsadetta sinisille vesille ja tahtoi Aigarin iäiseksi valkoiseksi riemuksensa, mutta sitte kasvaa Kunnevar tummana hänen eteensä ja riemun tähdet sammuvat rinnasta, tahtoi suloisenraukeana jäädä hiveleväsilmäisen Kunnevarin eteen ja tummeta hämäränpunaiseen uneen, jossa raskaat purppuraiset verhot vaippaisivat huokaavaa rinta. Mutta sitte tulee Miljan vielä ja liikuttaa niistä purppuraisista unista liljamieleksi sydämen ja pukee valkoisilla surevilla kukkas-silmillä sielun.

Ihanana ihmettelee Parsifal ja värähtää. Onko elämä valkoisiksi tähdiksi virkoilemista? Onko elämä suloiseen huokaukseen heräämistä? Niinkuin tähditettyä häilyvä meren povi yötisen taivaan alla, niin on rinta neitoja nähdessä.

VI.

Välkkävä on Arthurin linna. Välkkävä on ihmisen mieli Arthurin linnassa. Mutta välkkävämpänä leimuu maailma välkesyntyneelle sydämelle.

Sinne ulos, jossa sinimieliset ritarit vaeltavat ja mielensä ylhäisyyden kummuntana tekevät kultakirjailtuja tekoja, joista kuullessa sydän kasvaa kuin ruusu. Sinne ulos, jossa neidot hymistys-sieluisina odottavat ritarinsa saapumista, joka polvistuvana puhuu heidän rintansa liljaksi ja heidän huulensa liljan lehdeksi. Sinne ulos, jossa Graalin temppeleli hämärhäilyvien vetten rannalla odottaa puhtainta ritaria, jonka rinta valkeana tähtenä valaisisi sen suruhämyisen temppelelin lempeän liikituksen loisteella.

Maailmalle hulmuu Parsifalin mieli. Siniviittaisena ritarina maailmalle! Keventyvin rinnoin liidättäisi maailman raikaskaikuisia teitä. Siellä ovat hartaus-silmä neidot ja viilnytys-viihdytys metsien takana hämyisä-hymisevä Graal. Ihana on ihminen Arthurin iloisessa linnassa, soitosta ja neitojen silmistä välkähtelevä. Ihanampana herää, kun ajattelee maailmaa, neitsytkasvoista, maailmaa ulkona. Sinne, sinne on mieli kuin heiluva korkea palmu, Arthurin linnasta liehuisi Parsifal suutelemaan maailmaan, kuin livertävän pääskysen soitto aamun ilmoihin.

VII.

Torvi soi. Torvi soi hypähtelevänä. Parsifal riemuitsee. Keveätä on lennättää valkean ratsun seljässä, iloisena liehuu sininen vaippa olkapäillä takana. Lentää tuulena. Lentäisi taivaan tuulena.

Maat ovat keveät ja viherjät, metsät jäävät valkeina. Kirkas on lentävän mieli valkean taivaan alla. Parsifalin ratsu on tuulijalka, ja liitäväsiipi on ratsastavan Parsifalin mieli. Puhaltele iloisena, torvi, kajaile iloisena metsä, Parsifal ratsastaa.

Sineä ja sinistä on maailma. Väljää ja valmista on maailma. Ei yksinäinen puhdasrinta pilvi sen valkeasiipisempänä purjehdi taivaan sinistä ulappaa kuin kirkasmieli ihminen elämän heleileviä teitä. Niinkuin aamuinen rannaton meri, joka vapisevana valkeana liikutuksena odottaa nousevaa aurinkoa, semmoinen on elämän autuas näky keveälle mielelle.

Parsifal liehuu sinisenä. Parsifal uiskentelee sinisissä vesissä. Tuli- ja tuulimieli Parsifal kulkee elämän raikaskaikuisia polkuja. Valkeat ovat vedet ja valkeat ilmat, keveänä hengittää raikas rinta. Mieli kuin liitävän joutsenen valkea lento, rinta kuin hypähtelevän torven kajailu aamuissa korkeissa metsissä. Parsifal lentää ja lennättää, sinisenä hulmuu vaippa olkapäillä takanaan.

VIII.

Iloa, iloa on elämä. Maailma visertää ihmisen edessä.

Ilon temppeleli, ilon valkeneva temppeleli on maailma. Vedet valkenevat, maat valkenevat, korkean

raikastavan aamun katsannolla seisoo elämä ihmisen edessä. Oleminen on niinkuin valkea tuoksuva meri, joka pehmeillä valkoisilla aalloilla huuhtelee ihmisen rintaa.

Kukkaset ovat heleät, ja aurinko säkenöittää koivujen kultaisilla lehdillä: tavoittaisiko käsillensä kukkasten heleyden ja leikkitteli auringon välkkeellä? Oksat heiluvat ja pääskysset lentävät sinisiin ilmoihin: istuisiko heiluvalla oksalle, vai liitäisi lentävän pääskysen jälkeen? Raikas ja raitis on olo, valkoiset siivet levittää ihmisen mieli ja purjehtii.

Maailman näky puhkee sydämelle, kuin heräävän kukkasen silmä, tai kuin nuoren neidon tuoreet hymyraikkaat kasvot. Heleällä rinnalla heleän maailman keskellä, niinkuin riemun harppu on ihmisen rinta, jota elämä joka hetki iloisesti puhaltelee.

IX.

Elämä on sinistäkin ja värähtävää. Se katsoo syvillä silmillä ihmisen sydämeen ja sytyttää kalpeat kukkaset siinä.

Niinkuin tumma lampi hämärässä metsässä, jonka pinnalla suuret ulput avaavat valkeat silmänsä, semmoinen on elämä, syväkatseiseksi herättävä. Tai niinkuin korkean plataanipuiston myrttihämärä siimes, hymisevän hiljainen. Niinkuin korkean temppelin ylhäinen pilaristo, jonka juurelle polvistuu, kaikki sanat sammuvina huuilta, ja rinta vaan täysinäisen hiljaiseksi hyminöityvänä, semmoinen on elämä.

Elämä on ihmettä. Niinkuin hiljentyneen meren hämärit syvyydet, jotka viheriöinä temppeleinä avautuvat katsojan alle, semmoisena avautuu elämä ihmisen edessä. Elottoman suur- ja kylmäsilmaisiet neidot heräävät siellä salaperäisten vihervähämäräin syvänteiden peitosta, nousevat kalpeine kasvoineen ihmisen eteen ja katsovat merikosteilla silmillään liikkumattoman totisina häntä silmään ja sieluun, merenvihervät hiukset kosteilla olkapäillä.

Unen silmät katsovat elämässä ihmistä sieluun kuin suuret suur'silmäiset lummekukkaset. Siniseksi virkoo ihminen elämässä.

X.

Parsifal, sininen ritari vaelttaa maailmaa. Rinnassa syttyy ja sammuu.

Maailma on tähtiä ja kukkas-silmiä, värähtää myrttinä sen sinisoivan maailman keskellä, valmiiksikin virkoo saman lumotumman maailman edessä. Parsifal vaelttaa hämärit uneksumusmetsät, Parsifal vaelttaa välkkyvät purppurasoittoiset kaupungit, raukenee sairas-sieluisena unena, joka kalvaa suur'silmäiseksi ihmisen, mutta harppunakin heläjää hänen rintansa ilosäkenöitsevän maailman edessä.

Vaelttaa Parsifal maailmaa, rintansa värähdettynä. Koska on hän saapuva sinne, jossa värähdysrinta ihminen valkenee liikutetun kiitoksen tähtenä? Koska polvistuu hymistysrintainen Parsifal Graalin rukouksiin avaavassa kuorissa?

Niinkuin lempeä liehuva liina leijailee Parsifalin mieli, kun hän kulkee maailmaa ja ajattelee Graalin viihdytystemppeleitä. Siellä sulaisi rinta tähden silmäksi, ja tunteet olisivat valkoisia ja punaisia kukkas sydämellä. Linnunliverystä siellä olisi ja hartauden liihotus-siipeä.

Kun Parsifal värähtää kaukaismieleksi neitojen kaihosyvien silmien edessä, herää Graal hänen sydämellään kuin lievittävän liikutuksen varjo, siellä valuisi suloisen kaipauksen hyväilyysiin. Kun loistotekojen tähtipolte tuikkaa sydämessään, silloinkin uneksuu Parsifal seisovansa Graalin korkeassa kuorissa punaleimuisena ritarina, rintansa kevyenä ylennettynä säihkyntänä kuin linnunrata yön tähtisellä taivaalla.

Graaliin, josta jokainen kukkanen puhuu ja jokainen neidon kaipauskyynelinen silmä, Graalin hyminöivään temppeleihin, jota ajatellessa jokaisen ritarin rinta on viritetty säihkyviin tekoihin, sinne viihdytys- ja viritystemppeleihin on värähtävän Parsifalinkin, sinisen ritarin, mieli. Graalia etsii vaeltava Parsifal maailmalta, rintansa valkoisena sykähtävänä tulena.

Parsifal, riemurinta ja hartausrinta, joka sykähtää siniseksi sinisten kukkasten edessä ja värähtää punervarintaiseksi tummamielisten, salaavasilmäisten neitojen edessä, jonka metsien hiljaiset hyminät ulpulampien ylitse liikuttavat valkoismieliseksi, ja jonka rinnasta laulut kirpoilevat kuin välkkyvät helmet, hän, värähtävä ritari etsii Graalin värähdystemppeleitä suuresta maailmasta.

XI.

Maailmaa vaeltaa Parsifal, etsii Graalia avaralta maailmalta.

Maailmaa vaeltaa Parsifal, ilon lentoa on lennättävän ratsunsa meno ja iloisena heilahtaa korkea töyhtö kirkkaalla kypärällään. Graalin valkotemppeleihin hän lennättäisi hypähtävänä tuulena ja aurinkoisen meren riemusolinana.

Maailmaa vaeltaa Parsifal, rintansa urkujen hartaushyminää, mielensä nöyrän polvistuksen huntua. Graalin liljaväristyksiseen temppeleihin hän huokaisi itsensä kauneuteen kuolevan liikutuksen aaltona.

Ritarit kohtaa vaeltava Parsifal, punalievuvat ritarit, leimauskäsi ritarit, jotka kulkevat maailmaa, sytyttääkseen voiton sykähtelytähdeksi sydämensä, ne voitto-säihkyvät ritarit voittaa soittava-sydän Parsifal kuin riemuna tuleva torvensoitto metsän hiljaiset kaiut. Voittava Parsifal ratsastaisi säken'rintaisena, säken'otsaisena Graalin säihkyväheijasteiseen temppeleihin.

Neidot kohtaa vaeltava Parsifal, kuutamomieli neidot, neidot kuin vaaleat viljuvaljut iltaisten vetten rannoilla, ne uneksumusneidot hiipivät hiljaishartaaseen rintaan kuin viileyttävä kyynel ihanasti liikutettuun silmään, Parsifal herää valkeasieluisena niiden neitojen silmiin katsoessaan. Sinis-sointinen Parsifal uneksuisi itsensä liljantuoksuna Graalin kalpeauniseen temppeleihin.

Parsifal vaeltaa maailmaa, etsii Graalia avaralta maailmalta.

XII.

Miksi vaalenevat rukoukset Graalin temppeleissä? Miksi polvistuu Anfortas värjävärintaisena korkeassa kuorissaan?

Maine kantaa nousevan sankarin nimeä, Parsifalin, Graalin nousevan sankarin. Valkea sankari, joka ihastuu kukkasista ja auringosta, jonka sielu leimuu ihanuutena ja jonka teot syttyvät hänen sydämestään. Graalin temppeleihin hymisee Parsifalin nimi. Ja jokaisena uutena päivänä hymisee sen sankarin nimi ihanampana, ja hän lähestyy Graalin temppeleitä. Siksi polvistuvat huntukasvoiset neitsyet Graalin temppeleissä värjäväinä, ja siksi valkenee rukoilevan Anfortaan musta mieli.

Anfortas, suruvaipuva kuningas, valkenee. Hänen poikansa Parsifal, heleä tähti, lähenee Graalin temppeleitä. Onko Parsifal vapahduksen ylhäinen sankari, joka oman tunteensa valaistuksella on kirkastava maailman? Anfortas kysyy ja vapisee odottavana. Onko Parsifal, hänen poikansa, se mies, joka Graalin temppeleiden kuorissa on puhkeava Graalin ilohartaaksi kuninkaaksi, jonka sydän leimuu omana ylhäisenä tunnevalkeanaan? Onko Parsifal se väkevälöinen sankari, jonka tulvivan sydämen edessä Graalin pyhä malja kumpuu täytenä, ja synkeys sulaa Graalin yltä? Vavahdusmielellä kuuntelee Anfortas sanat pojastansa, Parsifalista. Kuin iloisten aaltojen solina tulee se kertomus Parsifalista. Kirkkaampana kasvaa sankari joka päivä, ja maineen kieli helenee. Joko väistyy nääntymys Graalin temppeleiden yltä?

Virret vapisevat Graalin temppeleissä. Minä hetkenä astuu se lähestyvä valkea sankari Graalin surusyvään temppeleihin?

XIII.

Graal on valkoisissa hunnuissa: sankari tulee. Graalin temppeleissä ovat polvistuvat neitsyet nousseet seisomaan, ja Anfortaan huulilta on rukous sammunut. Graalin temppeleissä odotetaan Parsifalia, joka lähestyy valkoisella ratsullansa, ja jokaisen silmät riippuvat vavahtavina ovesta. Minä hetkenä astuu sankari hämäään temppeleihin?

Tuuli se oli, joka humisi puiston puissa. Neidot olivat vavahtaneet ja Anfortas oli jäykistynyt suoraksi, silmänsä ovesta. Vielä on hiljaista Graalin temppeleissä ja Graalin temppeleiden ympärillä. Jokaisessa rinnassa vavahtelee. Mutta kuulitteko? Nyt ja nyt? Torven ääni, joka hypähtelee kirkkaita ilmoja.

Raikastuiko ilma? Metsät vastailevat. Se iloinen torven ääni hypähtelee kuin siivekäs valkorinta lintu harvan metsän oksien välitse. Neidot Graalin temppeleissä nousevat suoriksi ja silmät hämöttävät huntujen alta syväkuultavina väräyksinä. Joko ratsastaa Parsifal temppeleiden puistoja? Minä hetkenä astuu sininen ritari temppeleiden hämäästä ovesta? Rinnoissa vavahtelee.

Raikuvampana tanssii torvi. Jo riemastuu ilma temppeleiden puistossa. Kuuletteko? Lennättävä kapse puiston käytävillä. Puisto puhkee riemuna, torven ääni tulvii kuin auringon kultana heljäviin lehvistöihin, linnut virkoavat livertämään ja kukkaset kirpoovat auki. Lennättävänä lähenee kaikuva kapse. Temppeleissä on hiljaista: kuulee jokaisen syvempää puhkeavan huokauksenkin, kun se kamppailee hunnutetusta rinnasta.

Humaus temppelessä. Ovet ovat lentäneet auki. Iloisena solisevan auringon keskeltä siniviittainen, korkea ritari, kannukset kilahtelevat kivilattiaan, töyhtö heilahtelee ylpeänä kypärällä, valuinen ilma tulvii hänen mukanaan hämärään temppeeliin. Valkoinen väristys neitojen ylitse, Anfortas on oven auetessa lentänyt kalpeaksi, astunut kuoristansa ja seisoo, silmänsä merensyviksi muuttuvina, hämärkorkean kuorinsa edessä liikkumattomana odottamassa kirkon lävitse lähestyvää Parsifalia. Rintansa värisee: joko lähestyy väräjäivän vapahduksensa pyhä hetki? Parsifal astuu sinihämärässä kirkossa, neitojen valkea väistyvä kumarrus kahden puolen, herääväin virsien huntuu yllänsä korkeissa holveissa.

Parsifal astuu liikkumattomana seisovaa Anfortasta kohden humajavan kirkon keskellä. Mihin jäi iloinen visertävä ilma ympäriltä? Sinistä ja hämärää, pilarit hyminöivät ylös, vaaleat neidot kahden puolen kuin haihtuva huminoiva tuulen henkäys iltaisella lehdistöllä. Parsifal kulkee kirkon kajaavaa käytävää ja viileästi kuuluu askeltonsä kumina ylös holveihin. Siellä ulkona kirpoilivat valkoiset kukkaset tien varrella ympärillä, ja auringon silmä välkkyi iloviherjäsillä puidenlatvoilla, miksi sammuu rinta sinikalpeaksi täällä? Parsifal ihmettelee, mistä se hämärä huokaus kasvaa, joka puhkee hänen verhotusta rinnastaan. Se hymisevä kirkkoko huntuisine neitoineen ja hiipivine virsineen värähtää hänen sieluksensa? Hartaaksi hiljenevällä mielellä astuu siniviitta Parsifal Graalin kajaavan temppeelin keskellä.

Kuorinsa edessä seisoo Anfortas, seisoo liikkumatta ja katsoo lähestyvää Parsifalia, katsoo totisin värähtämättömin silmin. Parsifal, hänen poikansa, joka lähestyy sieltä, Olallansa sininen viitta, palaako hänen rinnassaan se miehuuden puhdas ja korkea tuli, joka leimuu hänen ylhäismielisimmäksi ritariksi ja Graalin kuninkaaksi? Vakava ja tutkiva on Anfortaan katsanto vielä silloinkin, kun Parsifal viimein on hänen edessään, ja he, sininen Parsifal ja valjentunut Anfortas seisovat käsi kädessä Graalin hiljaisessa kirkossa. Horjuva ja vanha on Anfortas siinä poikansa edessä ja pitkä partansa lepää valkeana hänen rinnoillaan, mutta korkea on hän vieläkin ja hartiansa nousevat melkein tasan Parsifalin hartioiden kanssa ja silmissänsä sykähtävät leimaukset, kun ne tutkivasti riippuvat Parsifalin valko-avonaisilla kasvoilla. Tuo nuorukainenko, jonka otsalla on kuin leppeäin tuulten lauhaa suutelo, ja jonka silmissä lämmittää kukkaistaiipuisa tunnehyvyys, häntä on puhdistuksen ylhäisankarana liekinä uudestaan kirkastava Graalin ja maailman? Anfortaan mieli vaipuu, ja hän katsoo riutuvalla sydämellä. Onko hänen poikansa Parsifal sydämessään ainoastaan kevyen liikutuksen tähteä, eikä omavoimaista tunteen paloa? Hetket kuluvat, virsien humuileva aalto nousee ja laskee kirkon lävitse ja neitsyitten valkoinen huokailu herää ja sammuu kirkossa, yhä seisovat ne kaksi korkeata ritaria sanattomina kuorin edessä, Anfortaan silmät yhä värähtämättä Parsifalin kasvoilla. Viimein vasta hellittää Anfortas Parsifalin kädestä, ja hän herää puhumaankin. »Poikani Parsifal, olet kasvanut mieheksi ja rintasi on korkea, olet tullut astumaan Graalin kuninkaaksi, jos mielesi on yhtä ylhäinen ja sydämesi kauneuden totis-iloista heijastusta, niin astu pyhään kuoriin edessäsi, siellä on Graalin ankara malja, kun nostat huulillesi sen, saat rintasi korkeana vavahdellessa tuntea, nousetko oman tunteesi aaltona ja omalla sydämelläsi sulatat maailman ihanuudeksi, vai keveät väristyksetkö vaan tulevat ja haihtuvat sydämellesi. Poikani Parsifal, jos voit juoda tuliviinin Graalin pyhästä maljasta, silloin leimut Graalin kuninkaana ja valaiset maailman ja isäsi. Astu Graalin kuoriin, siellä paljastuu sydämesi».

Niin puhui Anfortas ja katsoi kärsivänä poikaansa Parsifaliin. Mutta Parsifalin silmät leimahtavat ja lentävillä askelilla rientää hän Anfortaan editse sinne korkeaan kuoriin, jonne hänen sydämensä jo oli liehunut, kun hän kuunteli isänsä sanoja. Sieltä kuorin valkeudesta oli neitsyen kuva katsonut häneen, pyhän pyhäsilmaisien neitsyen, joka, loistosilmäinen lapsensa käsivarrellaan kasvoi kuin taivaan laupeuden silmä aukenevasieluisen ihmisen eteen, ja ylitse. Sinne kuoriin sen neitsyen eteen, jonka ympärillä humuu kuin valkoisten siipien suhina, sinne rientää Parsifal isänsä Anfortaan edestä, rientää valko-korkeaan kuoriin ja polvistuu katsovan neitsyen edessä.

Kuinka hän oli liikutettu! Se kirkko ja kirkon hyminä olivat hymisseet häneen, neitsyitten huntuuinen kuoro oli hiipinyt hänen rintaansa valkoisin siivin, ja autuaalla, rintaa levittäväällä vavistuksella oli hän katsellut isäänsä Anfortasta ja hänen leimahtavia silmiänsä. Rintansa on nousua. Kuinka se kuori valkenee yllänsä ympärillensä! Neitsyt, neitsyt edessään, armokatsantoinen neitsyt, jonka silmissä tulvii laskeuvan lempeyden loputon hyväily, ja jonka rinta hengittää vangittujen liikutusten värjyntänä. Tulviiko hänen rintansa ylitse? Vaikka Parsifal nostaisi silmänsä minne, luulee hän täytyvänsä puhjeta ihanaan itkuun, niin kaikki värisee häneen.

Hetket kuluvat, yhä polvistuu Parsifal neitsyen edessä ja kirkko hymisee hänen sielussansa. Hetket kuluvat ja putoavat helminä Parsifalin sielulle. Tahtoisiko hän liikahtaa tästä hetkestä. Ajatukset vaeltavat sielussansa, niinkuin hiljaa valuvat aallot. Haihtuuko aika, ja liikkuuko mieli kuvakeinuntana elämän vesiä? Niinkuin suur'silmäiset uneksunta-ulput heräävät eletyt hetket Parsifalin mielessä. Maailman iloitsevat kasvot ovat edessään, yllänsä karkeloivan ilman välkekatsanto. Hän sykähtää kukkaskirpoiluksi, mutta samassa humisevat siniset metsät hänen ylitsensä, hämärtötiset myrtit niiden siimeksissä, kädet rinnallaan hän hiljenee hartaus-silmäksi ja hartauskuunteluksi siinä metsien temppelessä ja näkee neidot siellä viihdyttävänä, liljainen kyynel silmissään. Valmukin punastuu

Parsifalissa, jonka hän kerran oli nähnyt metsässä, ja joka oli värähtänyt vereen hänelle kuin verhottu himmeyden silmä. Tulee Miljankin, tulevat Aigar ja Kunnevar kuin korkearinta valkorinta joutsenet soudellen muistojen mustapintaista välkeheiluista vettä, Miljan, kuutamomieli Miljan, jonka edessä sairasti liljana, Kunnevar, tummalehtinen ruusu ja Aigar, iloitseva sinikello keväisellä nurmikolla. — Parsifal polvistuu ja värehtii muistojensa sylissä. Onko ihminen iäisiä silmänräpäyksiä, joihin syttyy ja sammuu? Parsifal polvistuu ja antaa rintansa liikkua, ajatukset tulevat aaltoavina, suutelevat hänen sieluansa ja haihtuvat, ihanaa on hänen olla polvillaan Graalin valkohumuavassa kuorissa.

Hetket kuluvat, Parsifalin rinta liikkuu puhkeavina kukkasina ja kirkko humisee hiljaisena. Hetket hiipivät, päivä kelmenee ja illan sinervä vaippa laskeutuu temppelin ylitse, yhä polvistuu Parsifal unhottuneena ja keino kauneusvärityksissään. Silloin hän yht'äkkiä havahtaa, hänen silmänsä ovat kauneus-sulaneina valuneet neitsyen armosilmistä ja rinnoilta, hän havahtaa ja silmissään ja veressään värähtää leimu. Siinä edessään, alttarilla, neitsyen jalkojen edessä loistaa tulipalava malja, se loistaa kuin elävä valkean liekki ja ihan hänen edessään. Parsifal polvistuu suuremmaksi. Mikä voimakas valo lankee ihmiseen siitä maljasta? Ikäänkuin väkevä, rinnan auki työntävä säde. Parsifal on vavahtanut totiseksi. Niinkuin alastomana nousee ihminen sen valaisevan maljan edessä. Parsifal on yhä polvillansa, mutta silmänsä katsovat säikähtäneinä. Rintansa? Rintansa? Eikö hän äsken ollut kauneuden hentoutta, minne ovat ne tunneharsot hälvenneet? Ihmettelevänä jäykistyy Parsifal. Kuinka seisoo hän niin paljaana sen valon edessä? Miks'ei hänen sydämessään kummu? Hänessä aukenee kuin hiljainen ahdistava hätä. Mistä on tämä kaiuton autio hetki? Ovatko liikutukset sammuneet rinnastansa? Hätäntyneenä nostaa Parsifal silmänsä selvemmin siihen maljaan, se synkkenee punervapaloisena ja hohtaa kuin vihastuksen silmä. Arkana nousee Parsifal seisomaan. Pakenisiko hän sitä pyhää ankaraa maljaa? Selittämätön säikähdys kalpenee hänen suonissaan. Jäytyvällä vavistuksella katsoo hän kerran vielä maljaan. Lakastuuko silmänsä? Lakastuuko oientuva kätensä? Hän näkee Graalin maljaan, ja se oli tyhjä, tyhjänä hänen edessään. Hän muistaa, hän muistaa: ken on kevyt ja kenen rinta on haihtuvain tunteiden tyhjä peili, hän on arvoton Graalin pyhän maljan edessä, hän surkastuu sen edessä kuin juuriltaan otettu kukkanen ja tyhjänä seisoo Graalin malja hänelle. Parsifal seisoo elottoman hetken. Vaipuisiko hän? Hän on sammunut katsomasta. Onko hän tyhjä? Tyhjä? Mitätön aalto, jota kevyet tuulet heiluttelevat? Hän vetäytyy kokoon sielussansa. Kuinka hiipisi hän tästä kirkosta, joka seisoo ympärillä kuin ylös ympärille kasvava kuumasilmäinen loputon rangaistus?

Vaipuneena seisoo Parsifal kuorissa. Nääntyvät hetket. Kirkko on vaipattu pimeyteen, kun hän viimein liikahtaa ja kumartuneena lähtee kuorista. Kirkon lävitse hän lähtee, katsoo karttavasti Anfortaaseen, joka häämöttää korkeana pimeysvarjona, ohi neitsyitten hän hiipii, jotka ovat vaienneet virsistänsä, ja astuu synkän korkeata temppeliä, jonka holvit kovina ja kivisinä kaiuttavat hänen askeleitaan, vaikka hän koettaisi kuinka keveästi hiipiä. Viimein vasta, kun on kulunut kuin iäisyys, ja kun hänen askeltensa ankara kaiku on kuin kivityksenä pudonnut hänen mielelleen, pääsee hän pimeään temppelin halki ja pääsee häviämään sen ovesta peittävään yöhön.

Onko liikahtaminen sammunut Graalin temppelissä? Yötä kuluu, yhä seisoo Anfortas korkeana synkeänä varjona kirkon perällä kuorinsa edessä, yhä seisovat neitsyet liikahtamattomina autiossa kirkossa. Nääntyvät hetket kuluvat, yhä on raskas liikahtamattomuuden siipi Graalin temppelin ylitse. Vasta kun aamun harmaa tuskallinen valo valuu temppelin holveihin, ja kirkko herää hämäränä, silloin vasta joskus nousee neitsyitten lannistunut huokailu, ja matalat murheelliset virret virkoavat kirkossa. Viimein päivän seljetessä havahtuu liikkumaton Anfortaskin, nousee nääntymyksestään, astuu kuoriinsa ja vaipuu taaskin mustana rukouksena Graalin tyhjän maljan edessä.

III.

PARSIFAL SURUNA

I.

Seisovatko puut harmaina, ja onko lintujen liverrys ilmassa tyhjää tuskallista helinää? Parsifal seisoo ja katsoo, sininen ilma on sammunut hänen silmiltänsä, ja kuolleena paahtaa uumottava aurinko aution taivaan keskellä.

Miks'ei hän nöyrytnyt tuhaksi, kun hän hiipi Graalin temppelin musertavan korkeuden alla? Korkean ankarana seisoi Anfortas, silmänsä hänessä. Miks'ei hän kutistunut näkymättömäksi siinä Anfortaan silmiä paetessaan?

Tyhjä lasinkiliseväinen maailma. Tyhjä tuhkainen maailma. Graalin ankarakasvoisen pyhyiden edessä oli hän ollut tyhjä, keveyden köykäinen höyhen. Verensä lentää polttavana häpeänä.

Vihastuksen mustassa yltyemisessä nousevat nyrkkiin puristetut kädet ylös. Vielä hän loimahtaa. Vielä hän loimahtaa! Nousee kuin punainen, taivasta nuoleksiva valkea ja valaisee synkeästi sen tuskakiiluisen maailman.

Tuskakiiluisen maailma! Taivaan autio laki runtelee yllä ja auringon laimeanpistävä kuollut silmä tuikottaa sen keskellä. Metsät uikuttavat nääntymyshaaveena ja niityt makaavat painajaisrintaisina.

II.

Miekastansa Parsifalin silmä juo lohdutuksensa. Kirkkaasta miekastansa. Sen terä on leveä ja punaisena välähtelee se auringossa, kun heilahuttelee sitä.

Salama asuu miekassa, nopea sykähtävä salama. Ihanaa on sitä salamaa lennättää vihastuneen mielen ja vihastuneen käden. Kypäröille kipinän väläyksenä. Haarniskoille nopeana salamana. Räikeänä hyväilee miekan heläys kirkahtavaa mieltä.

Miekka on laulua, miekka on viiniä, viinin välähtävää silmää. Heleät suonet avaa miekka. Humaltunutta on nostaa ja laskea tulikieli miekkaa. Rinnassa säkenöi tähtenä jokaisen kirkahtavan iskun ilo. Kirkkaat kimakat soitot herättää miekka.

Musta mieli, punaisen miekan väläys sille valaistuksen heittää. Punervan valaistuksen. Parsifalilla on miekkansa punaisena ilona. Leveä- ja kirkasterä miekka, mustan ilon nopea hypähtely. Vihan ilon.

III.

Parsifal on heittänyt sinisen viittansa, Parsifal ratsastaa punaisessa viitassa.

Parsifal on unhoittanut ilman siniset hyväilyt ja hiljaisen väristyksen hartaus-ilot, Parsifal on myrskyn punaista paloa ja Parsifalin kädessä liekehtii synkeä miekka. Parsifal, pimentokatsantoinen punaviittaritari lentää leimuna maailmaa.

Haarniskat ovat hauraat sen synkeän ritarin edessä. Väkevienkin kädet hervottuvat, kun sen musertavan ritarin salamakäsi lankee. Kaameat pimentometsät, joissa harmaaniljaiset louhikäärmeet kivetys-silmineen tuijottavat vuorien sumuisista rotkoista, kulkee se Graalin tulipuna ritari, kulkee synkeät synninpunaiset kaupungitkin, jotka liehuvat jylhien ritarien irstausjuhlaa, kulkee suorana satulassaan, miekkavasamansa kädessään.

Tulen lentävänä punastuksena heittää se ritari maineensa maailmalle. Iloiset nuoret ritarit, joiden rinta on vallattoman virran hypähtelevää tulvaa, ja käsivarsi leimuvan voiman hykähdyttä, ne voitontähtiritarit suistaa Graalin muserrus-ritari, suistuvat jylhätkin arpirintaiset ritarit, jotka luulivat käsivarsissaan harmaan vuoren murtumattoman mahdin, louhikäärmeiden mustanpunaisen veren vuodattaa se ritari ja korkeatornisten kaupunkien jykeät rautaportit jysähtävät maahan sen hirmuisen ritarin rynnätessä.

Pimeä armahtamaton ritari. Vihastuksen tulipunainen ritari. Parsifalin maine kasvaa maailman ylitse, kuin pilvien jylhät pilarit synkeän rannattoman meren ylitse.

IV.

Parsifal vaeltaa — — —

Metsät, laajat hämäret metsät, joissa äänettömyyden aave tuijottaa puiden välissä päivät ja yöt, metsien kylmässä varjossa viileät lähteet. Niiden lähteiden rannoilla hämärissä metsissä istuvat vangitut kaiho- ja lumirintaiset neidot, joita kylmät hyydytys-silmäiset hirviöt vartioitsevat. Ovat ritarit kulkeneet vapahtamassa niitä neitoja hämärissä metsissä, nuoret ritarit, joiden rintoihin ne lähdeviileät neidot ovat hiipineet sinisenä sairautena. Ne nuoret ritarit ovat sortuneet ja kylmäsilmäiset kosteaselkäiset hirviöt ryömivät heidän murskatuilla haarniskoillaan siellä kyynelkylmien metsien keskellä neitojen edessä, jotka kätkeytyvät pitkien keltaisten hiustensa varjoon.

Kulkee Parsifalkin, punakaapu, ne vavistuksen metsät ja näkee neidot kelmeissä metsissä. Ei värähdä Parsifal neitojen sykähdyssilmistä, mustana vihana kasvaa hänen rintansa niljasuomuisten hirviöiden edessä, jotka vihervälimaisina makaavat liikutusvalkeuden ympärillä. Vihan sykäyksenä polttaa hänen

miekkansa ne matelemisen hirviöt, sitte hän astuu satulastaan, ottaa niitä neitoja valkeista käsistä ja taluttaa metsien pimeystemppeleistä ulos lehdistöjen valkeuskuoreihin. Ankarasilmäinen ja sanaton on Parsifal, kun hän astuu siinä valkeapovi neidon rinnalla metsän synkeässä salissa, jossa puut seisovat aaveisen äänettöminä, huuhkajat oksilla. Kun viimein vaaleammat metsät hymyilevät ympärillä, silloin viimein pysähtää Parsifal, nostaa huulilleen neidon käden, kumartaa totis-silmäisenä ja poistuu sitte metsän varjoon, jättäen kumartuvan neidon, rinta juhlallisen ja kiitollisen liikutuksen hunnuksi valkenevana siihen vaaleiden puiden keskelle keltaishiuksisena ja suursilmäisenä ihmettelemään.

Metsän totisia temppeleitä vaeltaa Parsifal, uudet neidot ja uudet hirviöt ilmestyvät hämäristä metsistä, Parsifal murtaa ne hirviöt ja vapahtaa neidot, mutta kun hän jättää vapahdetut neidot, pyyhkii hän joka kerta rintansa valkoiseksi, eikä hänen rinnassaan väräjäi jälkeinpäin hiljaisinkaan muisto siitä silmäyksestä, joka ujona ihmetyksenä oli hiipinyt hänen yllään. Yksin ja ankarana, rintansa kuin korkea koskematon taivas, kulkee Parsifal metsien syvänteissä, otsansa synkkänä ryppynä, ankara kätensä miekkansa kahvalla. — — —

Parsifal vaeltaa — — —.

Linnat, jylhät pimeät linnat, jotka korkeilta kukkuloilta katsovat mustien metsien ylitse. Äänetöntä on niissä linnoissa ja mustat suletut rautaportit seisovat tuimina, yksinäinen teräväsilmä kotka vaan lentää joskus niiden korkeiden linnojen ylitse. Niissä pimeissä linnoissa asuvat hentousmieliset rouvat mustahaarniskaisten ritariensa kanssa. Ne kalpeat rouvat eivät ole viihtyneet ihanakumpuaviksi pimeiden ritariensa rinnalla, kaipaus-silminä istuvat he ikkunoissaan, ja yksinäinen ritari, joka kulkee metsiä niiden linnojen ohitse näkee siellä ikkunassa ylhäällä ne mustahiuksisen rouvan soukat kalpeat kasvot, jotka päivät ja päivät liikkumattomina tuijottavat metsiin. Mutta ne pimeät ritarit vartioitsevat rouviensa, ja jos sen rouvan kalpeat kasvot ovat sytyttäneet vaeltavan ritarin, niin että hän sinisenä uneksuntamielenä lähtee nousemaan sinne linnaan, niin aukenee linnan rautaportti hänen edessään, ja sieltä ratsastaa linnan mustahaarniskainen ritari ja suistaa hänen, vielä sinimielenä, ratsultansa sinne pudottaviin kuuluihin alla.

Parsifalkin vaeltaa niiden synkkäharmaiden linnojen ohitse ja näkee rouvien kalpeat kasvot ylhäällä ikkunoissa. Hänkin ratsastaa linnoihin ylös ja kolkuttaa korkeihin rautaportteihin, mutta hänen sydämensä ei ylene sinikukkasena niiden rouvien silmiä muistaessaan, hän kolkuttaa sulettuna ja kuulee holvien sisällä kajailevan rautaisesti. Peitsi laskettuna istuu hän satulassaan, kun viimein rautaportti raskaasti vingahtaa saranoillaan ja musta ritari, silmikko lyötynä kiinni ja peitsi nojossa lennättää pimeästä linnasta. Rautaan valettuna istuu Parsifal satulassaan, kun se vinha ritari lennättää; kun peitset rysähtävät yhteen, niin keveänä höyhenenä makaa se musta ritari murskattuna kivisessä maassa, mutta Parsifal kääntää kylmämielisenä hevosesensa ja ratsastaa linnasta metsiin. Niin ratsastaa Parsifal metsien jylhät linnat ja vapahtaa sinimieliset rouvat pimeärintaisista ritareistaan, mutta linnojen porteilta ratsastaa Parsifal aina takaisin metsiin, eikä nosta silmiänsäkään sinne ikkunoihin taakseen, joissa kalpeat rouvat kaipaus-silmineen riippuvat ja jäävät vielä haikeampirintaisina, kun hän katoo metsien peittävään varjoon. — — —

Parsifal vaeltaa — — —

Lippuheiluiset valkoloistoiset kaupungit, joiden ylitse iloiset linnut lentelevät, ja joissa kuningattaret hallitsevat, nuoret keltahiuksiset, kultasilkkiset kuningattaret, joita ei ihminen saa katsoa muuta kuin punainen ruusu kädessään. Ne kuningattaret ovat neitsyitä, ja se ritari, joka voittajana on rinnassaan kantanut kuningattaren ruusua turnajaisissa niissä valkoliehuisissa kaupungeissa, saa suudella kuningattaren hentokaunista kättä, saa suudella kuningattaren viileävärähtäviä huulia, saa silkkimielisen hentosyleilevän kuningattaren puolisoiksensa. Kaukaisista maista vaeltavatkin loistavat ritarit voittamaan niitä kuningattaria omikseen, tulevat ne ritarit, notkistavat polvensa ja katsovat kuningattaria ihaniin silmiin, rintansa nousevat palmuina, korkeina kultahedelmäisinä palmuina, kun he kuningattaren kauniista kädestä ottavat ruusun ja kiinnittävät rintaansa. Iloisina turnajaisina humuavat ne kuningatararten kaupungit ja välkemieliset ritarit, ruusut rinnoissa ja ruusut käsissä liehuvat kuningatararten ympärillä.

Niihin kultavälkkyviin kaupunkeihinkin tulee totinen Parsifal, pukee rintansa kuningattaren ruusulla ja taistelee liehuvassa turnajaisjuhlassa. Keveät ovat kultaliehu ritarit Parsifalin raskaan peitsen edessä, voittajalle Parsifalille heittävät neitojen valkeat kädet kukkasia. Polvistuu Parsifalkin voittajana kuningattaren edessä ja suutelee kuningattaren hentoherkkyistä kättä, ei nouse rintansa kultapalmuna, silmänsä pysyvät kylminä ja totisina, kylmänä ja totisena irroittaa hän kuningattaren ruusunkin rinnastansa ja laskee sen kuningattaren käteen. Ihmettelevänä hiljenee kuningatar, kun Parsifal sanattomana nousee, palaa ratsullensa ja ratsastaa välkkeisten väistyvään ritarien keskitse suorana ja taakseen katsahtamatta pois. Istuu kuningatar pitkän hetken unhoittuneena, rintansa ihmetyksen harsoissa. Miks'ei nostanut syliinsä se punaviitta ritari, vaikka olisi hentona kukkasena värissyt hänen sylissänsä?

Niin kulkee Parsifal humuavat kaupungit, suistaa kultamieli ritarit ja vangitsee silkkirintaisten kuningatarten silmät ja sydämet, mutta itse ratsastaa hän totisena ja väräyksettömänä, eikä muistakkaan kaupunkia, ja tähtimieli kuningattaria.

V.

Värähtämättömänä vaeltaa Parsifal maailmaa. Ankara Parsifal. Silmänsä on kylmä ja sydämensä selkeä, liikutuksensa hän seisahtaa kivettyneiksi. Niin on vaeltavan Parsifalin mieli liikkumaton ja kylmän ankara, kuin korkean talviaamun raikas seesteinen ilma.

Mitä liikuttaa ihmistä elämä? Haihtuvaa ja hupenevaa ovat sydämen väräykset. Haihtuvaa ja hupenevaa elämän hetket. Pysyy ylhäällä kuin viiltävä kotka, joka ankararintaisena leikkaa ilmojen selkeitä lakeuksia maahan katsomatta. Asettuu rinnassaan kuin liikkumaton meri, joka lepää rajatonvoimaisena rauhana, ja rannattomassa povessaan kätkee hillittömät myrskynousut.

Parsifal vaeltaa, päivät nousevat ja laskevat. Ei valaise hänen silmäänsä ihmisliikituksen välke. Ei sula hänen rintansa huokauksen aaltona. Armahtamattomana ja voittamattomana ritarina kulkee hän ihmisten ohitse, synkeänä masentaa hänen silmänsä, musertavana lankeaa hänen kätensä. Puhdistajana ja rankaisijana kulkee synkeä Parsifal, ja rikolliset ja mustamiehet vapisevat hänen miekkansa edessä, mutta ilon ja lempeydenkin arka silmä kuihtuu autiona, kun se kohtaa hänen kylmäsulomattoman silmänsä.

IV.

PARSIFAL JA KONVIRAMUR

I.

Mikä keveä tähti? Mikä lempeä kukkasen silmä? Parsifal virkoo kuin unesta.

Vaalea sali, salin keskelle on punaviitta Parsifal astunut, astunut keskelle salia ja seisahtanut. Untako se kuningatar? Neitojensa keskellä kuningatar, istuu vaaleahuntuksena, silmät sinenä. Sulo-untuiset ihmettelevät silmät. Hälvenisikö kuin suviyöhön niihin silmiin herätessään? Parsifal on pysähtynyt valkeana. Polvistuisiko hän, vai jäisi iäksi liikkumattomana katsomaan niihin silmiin?

Viihdyttävä kuningatar, kuningatar, sielun hyväily. Kuningatar, kuin värähtävä aukeneva lilja. Nousee kuin joutsen heleistä vesistä ja puhkee valkeana lentona sen kuningattaren edessä. Tai on rinnassaan kuin suvien suloisten vesien huuhteleva. Niinkuin heleävärisenä ruusuna kasvaa Parsifalkin, kun hän viimein herää polvistumaan kuningattaren edessä ja viivähtävästi suutelee hänen valkeata kättänsä. Väistykö olemasta? Värähtääkö kukkaseksi?

Hiljaa on kuningatar istunut, unhoittanut silmänsä Parsifalin silmiin, ihanana punastuksena on hän viimein oientanut kätensä, nostanut Parsifalin polvistumasta ja istuttanut rinnallensa. Istuvat rinnatusten punaviitta Parsifal ja valkoinen kuningatar, nostavat silmänsä toisiinsa ja punastuvat, istuvat rinnatusten ja heräävät kahtena ruusuna toisensa rinnalla. Mitkä valkoiset kädet heitä vetävät? Mitkä valkoiset kukkaset kirpoilevat heissä? Istuvat hiljaa ja nostavat silmänsä toisiinsa.

Hetket kuluvat ja hetket kuluvat. Hiljaa istuvat kuningatar ja Parsifal, istuvat rinnan. Sanat heräävät sydämässä kuin valkosiipiset linnut, he eivät puhu niitä, katsovat ainoastaan toisiansa, ja luulevat sulorintaisina kaiken puhuneensa. Eivät aina katso toisiaan silmiin, katsovat valkoiseen saliin, katsovat kukkasia puissa ikkunain edessä, mutta aina he sentään ovat kuin istuisivat he silmä toisensa silmässä, käsi toisensa kädessä ja kumpuavat ihanina.

Hetket kuluvat ja hetket kuluvat. Yhä istuvat punaviitta Parsifal ja valkoinen kuningatar rinnan, istuvat hiljaa ja ihmettelevät, kuinka he ennen elivät, kun he eivät vielä värähtäneet toisensa rinnalla. Unta oli se entinen elämä, hämärää haihtunutta unta, jota ei muista enää. Istuvat hiljaa ja valkenevat onnessansa toin'toisensa rinnalla.

Hiipii iltakin valkoiseen saliin, yhä istuvat kuningatar ja Parsifal rinnan. Viimein vasta kun kesäisen yön häilyvä hämärä on leijailut puistoille ja hunnuttanut suuren salin, herää hento kuningatar olonsa kukkakuksusta, nousee ja hellittää viivähtävästi Parsifalin käden. Lähtee kuningatar neitojensa

iltaisesta salista, kerran vielä hiipivät hänen silmänsä Parsifaliin neitojen keskellä oven hämärästä, sinne hän hälvenee hämärään neitoinsa. Väistyikö Parsifalin sielu, kun kuningatar katosi hämärän harsoon? Hän oli noussut seisomaan, seisoo liikkumattomana, kätensä sydämellä. Se valkositylinen kuningatar haihtui, miks'ei hän saa itkeä kaipaustansa kuningattaren valkoisessa sylissä?

II.

Yö hiipi. Yhä istuu Parsifal liikkumatta hämyhaihtuisessa salissa. Istuu hämärässä, sydämensä kuin suuri riutuinen kukkanen.

Kuningatar, vaalea kuningatar. Kyynelvärjyisenä ikävänä herää Parsifalin rinta hämärässä salissa. Täyttääkö se vaalea kuningatar huntuisesti salin ja hiipii sydämelle?

Haihtuuko ihminen itsestensä ja lihoittaa hämärän syliin? Parsifal aukenee hiljaisessa yössä ja valuu salin hämärhyväilyyn. Eikö kuningatar, vaalea kuningatar hiivi hämärästä syliin ja sydämelle, kuin kukkasen henki?

Syliin ja sydämelle? Hiljaa hän likistäisi rintaansa sen vaalean rinnan. Liittäisi huulensa hänen viileille huulilleen ja sulkisi silmänsä. Kuolisi hetkeksi, kuolisi iäiseksi.

Parsifal huokaa hivelevässä yössä. Hellittäisikö hän ikinä siitä valkoisesta sylissänsä? Suutelisi huulia, suutelisi suloiskipeänä haihtuakseen, riutuisi olemasta sillä vaaleavavisuttavalla rinnalla.

Kuin kukkanen huo'utussa suviyössä aukenee Parsifal ja kuuntelee ilmojen väistyiset äänet. Vaalea kuningatar, lievittävä, haikeuttava, eikö hän hiivi värjyisessä yössä ja hiivi untuisena sydämelle?

III.

Hiipien saliin. Hiipien vaaleaan saliin. Konviramur, kuningatar, keveä, keveä hämärässä yössä. Hiipien vaaleaan saliin.

Parsifal hämärässä salissa on värähtänyt seisomaan. Seisoo kuin varjon hälveviiva, seisoo hämärään haihtuvana, kätensä rinnalla, silmänsä kasvavat kuningattareen. Miksi hiipii kuningatar hämyiseen saliin? Ikkunaan, iltavaaleaan ikkunaan, jonka edessä suviyön kukkasen nukkuvat, hiipii valkopukuinen kuningatar.

Kaksi hentoista kättä ikkunan marmorilla. Kaksi hämmöittävästä silmää sinne ulos keveäusvaisille hiljaisuuksille. Vaaleahuntuinen kuningatar ikkunassa. Kuinka muuttuu hetki toiseksi? Parsifal on hämärässä, hän on seisahtunut näkemästä, hänen silmänsä vaan riippuvat kuningattaressa, ja tuntevat sitä vaaleahuntuista yönhämyyn haihtuvaa kuningatarta.

Kuningatar, vaaleahuntuinen, vaaleamielinen, kuningatar, sinne vaaleaan yöhön katsova. Niinkuin lihoittava uneksumus, niinkuin hiljaisen liikituksen haihtumus. Se kuningatar, sielua syleilevä mielen viihdytys, väräjäivän huokauksen hivelyhenki, auteren liina keväisillä koivuilla.

Parsifal värisee ja väräjäi. Tohtisiko hän liikahtaa? Huo'untana hiipii valkomielinen Parsifal kuningattaren rinnalle yö-untuisen ikkunaan, seisoo kuningattaren rinnalla ikkunassa, varjossa vielä, hämmöittävässä yössä. Hetket värähtävät, hiljaiset hetket. Kuningatar ikkunassa, silmänsä utuisessa yössä, Parsifal varjossa rinnallansa, silmänsä kuningattaressa. Kukkasten tuoksu nousee sieltä hiljaisesta yöstä, oma sielukin nousee ja sulaa siihen lempeänä leijailevaan kukkastuoksuun. Koivut uneksuvat silkkiriippuisina vaaleassa yössä. Oma rintakin viihtyy koivujen uneksuvaan vaaleuteen.

Miksi on kyynel kuningattaren silmässä? Parsifal jää hiljaiseksi suviyön edessä. Miksi oli suuri kyynel kuningattaren kummassakin silmässä, kummassakin suurena ulos yöhön katsovassa silmässä? Parsifal valkenee ja valkenee. Hän haihtuisi sen kuningattaren rinnaksi, kun se huntuisena nousee, laskeuisi kuin illan utu sen huokaavan rinnan ympärille, ja ottaisi sen huokaukset itseensä.

Parsifal polvistuu kuningattaren rinnalle. Hänen sydämessään sulaa: kuinka ottaisi hän huokaukset kuningattaren sydämeltä? Hiljaa ottaa hän kuningattaren käden, ja nostaa sen hiljaa polvistuvana huulilleen; hänen sydämensä herkkyy ja silmänsä katsovat värähtävinä kuningattareen, kun hän hiljaisesti vavahdellen suutelee kuningattaren valkeata kättä suvisessa yössä. Kuningattaren silmä herää niistä valkeista koivu-unista, hänen silmänsä sulaa Parsifaliin. Miks'ei hän hämmästy? Oliko hän Parsifalia uneksinut, sinne yöhön kyynelsilmäisenä katsoessaan, koska hän sanattomana, silmänsä sieluna jää katsomaan Parsifalia, joka hiljaa nostaa hänen kätensä huulilleen ja suutelee sitä, silmänsä kuningattaren silmissä, toinen käsi sydämellään, polvistuvana.

Silmä silmässä, kumartuu hento Konviramur, hiljaa hiljaa, heikosti rypistyy rinnan puhdas liina,

Parsifal kuin värjyvä lehti nousee vastaan, yhtävät heidän huulensa ja kätensä. Äänetön pitkä suutelo, Parsifal yhä keveästi polvillaan, kaulansa hiukan taivutettuna, kuningatar hiljaa kumartuneena, käsi hellittämättömästi toisensa kädessä. Hukkuvatko huulet huulelle ja silmä silmään? Levittävätkö hetket kuin valkea väristys rinnan ylitse? Parsifal ja Konviramur suutelevat ja rintansa värjyy suutelontuntona. Kuinka lievittyvänä ja valkoisena lihoittaa rinta, kuinka hentoisena herää käsi. Haihtuisi olemasta, kuolevana. Rinta nousee ja laajenee valkeana utuliinana, joka häilyy suvisessa yössä kuin hopeaisten äänten haihtuva värjyntä iltaihanain vetten ylitse.

Viimein ... viimein vasta heräävät Parsifal ja Konviramur suutelonsa kuolemasta. Heräävät suvisessa yössä suloisina, istuvat rinnan häämöittävässä yössä kuin kaksi yhtenä tuoksuna ilmaan haihtuvaa kukkasta. Valuuko sydän toisen rintaan? Valuuko suloutena toiseksi? Istuvat Parsifal ja Konviramur vaalean yön ja hämärtävät onnellisena, istuvat valkenevana aamunakin rinnan suuressa salissa, käsi kädessä ikkunassa heräävän aamun edessä.

IV.

Niinkuin hunajahuulet suullansa, niinkuin hunajahuulet sydämellensä. Lämpimästi suullansa ja sydämellensä. Ruusut tulivat Parsisifalissa. Liljat ja ruusut sydämellä.

Nytkö aamun valjetessa hän on elämään herännyt? Vai joko ennen oli taivas niin syväsinisenä viserryksenä yllä, ja helistivätkö linnut ennen niin kirkkaasti korkeiden puiden vihannassa heilunnassa? Suutelisiko hän kun kaikki herää niin raikasna ympärillensä?

Tai mitä hän suutelisi? Kättänsäkö, hiljaa painavaa kättänsä rinnallansa? Ilmaa, hyväilevää ilmaa ympärillensä? Vai lentäisikö hän jokaisen aukenevan kukkasen rinnaksi ja haihtuisi puunlehvien väräyshämyyn?

Parsifalin silmät kostuvat. Kestääkö hän onnensa värinän? Hän on kipeä, hän on kipeä ihanuudesta. Haihtuisiko hän autuudestansa, kumpuavasta autuudestansa, joka suloisena haikeutena valuu hänen ylitsensä? Häviäisi olemattomana sinisyyksien helmaan ja häilyisi keveissä, keventävissä ilmoissa?

V.

Viihdytystähti, kuningatar Konviramur. Sieltä tulee se lempeäsilmiä kuningatar. Parsifal värisee kukkaseksi lähestyvän kuningattaren edessä.

Lievittävä liljansilmä. Hiljaisen silytyksen käsi. Harsoisa kuningatar, joka lihoittaa mielen valkoiseksi. Kun Parsifal saa hiljaisesti hiipiä huulilleen sen viileän valkoisen käden, ei hänellä riitä silmää muuta kuin sen kuningattaren hentomieheksi saattaville silmille.

Avaako se vaalevasti tuleva kuningatar sydämen tähdeksi? Harsoutuuko oma rinta valkohulmuiseksi sen kuningattaren edessä? Ei ikinä hellittäisi huuliansa sen kuningattaren värjyvältä kädeltä. Ei ikinä heräisi lihoitusrintaisesta polvistuksestaan.

Parsifal polvistuu kuningattaren liljainen käsi huulillansa, silmänsä kuningattaren värähtyvän ihanissa silmissä. Hupeneeko Parsifal sen kuningattaren vaaleauntuvaisesti nousevaan huokaukseen?

Onko ihmisen mieli liljan soittoa hopeaisessa illassa? Soiko kyynelmyrttinä sinikirkkoisen metsän siimeksessä? Ei helmeydy soiton värähdyttämä sydän sen ihanampana, kuin ihminen sen syväsilmiä kuningattaren edessä.

Parsifal on kukkanen, Parsifal värähtää kukkasena Konviramurin edessä. Kun värisevälehtinen, värisevätuoksuinen ruusu aukenee hän viihdytystähtensä edessä ja hukkuisi tuoksuna tähteensä.

VI.

Otanko minä äänen kukkasilta ja laulan, vai soinko sinisen taivaan kellosoittona, kun minä puhun Parsifalista ja Konviramurista rinnan?

Valkea on joutsenen korkea rinta, kun se suvisena iltana soutelee päilyvillä vesillä. Valkeampi on Parsifalin mieli, kun hän seisoo lumirinta Konviramurinsa rinnalla häilyvässä illassa.

Värähtävä on luminen metsä, kun heleän kulkusen ääni raikasna talviaamuna varisee sen riippuvain oksien välillä. Värähtävämpänä ottaa Parsifal Konviramurinsa, valkean tähtensä sydämellensä.

Kirkas on pääskysen liverrys sinisen taivaan alla. Kirkkaammin visertää Parsifalin sydämessä, kun

hän katsoo Konviramurinsa päiväkirkaaseen silmään.

Harras on korkean kukkasen valkea silmä peilisen lammen rannalla sinisen metsän salissa. Hartaampana hymisee Parsifalin sydän, kun hän aukenee morsiamensa ja puolisonsa, Konviramurinsa edessä.

Parsifal ja Konviramur ovat kaksi ääntä yhteensulaneena sävelenä. Parsifal ja Konviramur ovat kaksi yhteen katseeseen hukkunutta kukkasen silmää. He ovat linnun viserrys ja ilman sinisyys yhtenä iäisenä silmänräpäyksenä.

VII.

Parsifalin täytyy pitää rinnastaan kiinni, kun hän vaeltaa Konviramurinsa rinnalla metsien huojuvassa varjossa, jossa helmiset kukkaset puhkeavat samettiselta ruohostolta.

Kostuvilla silmillä ja ihanuuteensa kuolevana seisoo hän Konviramurinsa rinnalla korkean taivaan alla ja näkee sen valkoisen pilven liidäntää sini-sinisen taivaan keskellä. Valkenevana unhoituksena haihtuu Parsifal meren häilyvään heiluvaan peiliin, kun hän Konviramurinsa rinnalla, käsi hänen kädessään, rintansa liikkuvana seisoo kosteahhämyilevän meren rannalla, ja riutuu sairaansuloiseksi, niinkuin imisi hänen sydäntänsä.

Metsän tummassa varjossa jäisi liikahtamattomaksi ja antaisi sen tumman pehmeän varjon aina värjyvänä hivellä silmänsä ja sieluansa. Heleäsilmäiset kukkaset tienviereltä soivat sieluun niin, että vielä kauan jälkeenkäin, kun ne ovat jääneet silmistä pois, tuntee itsessään heleää, hopeaisesti valuvaa äänen rihmaa.

Ihmisetkin ovat ihmeellinen lempeyden heijastus sydämelle, kun Konviramurin rinnalla aukenee ihanana tuntemaan heitä. Sillä ihmisten silmät ovat aukenevaa liikutusta, ja kun näkee ihmisen silmään ja sieluun, niin valuvana hellyytenä heräisi hänen rinnaksensa. Jälkeenkäin jää lämpimäksi rinnassaan, ja kun muistaa ihmisen sieluaukenevan silmän, valaisevat niinkuin korkeat, lempeävaloiset kynttilät sydäntä.

Niin oli Parsifal Konviramurin rinnalla hiljaista liikutusta ja hiljaisen rakkauden silmää, ja joka hetki, kun hän tuntee Konviramurin lämpimän käden kädessään, herää hän lämpimämpänä.

VIII.

Konviramur, kukkanen sydämellänsä, sydämässän.

Parsifal istuu ja liikkuu sieluna. Miksi on maailma liikutusreunainen edessän?

Palavat, kultaiset liikutusreunat maailman kuvilla.

Parsifal istuu ja ihmettelee. Onko Konviramur lempeä, lempeänä valaiseva sädekehys hänen sydämensä ympärillä? Vai miksi sulaa maailman edessä liikutus-valuntana?

Kukkasten punan tuntee silmillänsä ja sielullansa. Metsän tumma varjo hukuttaa mielen. Ihmisten edessä herää ihastuspolttavana kyynelenä.

Konviramur, kukkanen sydämellänsä, sydämässän.

Helteekö rinta rakkauden aaltona ja valuu värjyvän maailman ylitse?
Silmät herkkyvät kyynelinä ja sydän vapisee kauneutena.

Haihtuisiko halaukseksi, ja särkyisi kauneudesta? Kukkasten-silmistä sairastuu ja meren häilyvän levittävän sinen edessä aukenee ja puhkee itsestän.

Konviramurko, maailmako rinnan avaa? Konviramurin silmänä tuntee maailman, Konviramurin rintana sairastaa maailman sulohivelyn.

Konviramur, kukkanen sydämellänsä, sydämässän.

IX.

Graal, jonka malja tulvehtii tulvivarintaisen ihmisen edessä. Graal, jossa syvälaneisin ihminen lainehtii maailman sydämenä. Parsifalin sydän kasvaa. Graaliin on hänen mielensä.

Konviramurin, suloriutumuksensa edessä herää Parsifal muistamaan

Graalia. Kun hän iltana istuu Konviramurinsa rinnalla ja herkkyyneenä katsoo hänen sieluunsulavia kasvojaan, silloin herää hänellä mielessä Graal kuin lievityksen kukkanen.

Kipeä on tulvehtivan sydämensä noususta herkyntähukuttavan Konviramurin edessä. Raukenisi maailman ylitse valuvana tunneusvana. Riutuisi kauneuskärsiväksi huokaukseksi. Graalissa, Graalissa kevittyisi täyteen kumpunut sydän ihanana tulvana maailman ylitse.

Sinne Graaliin, jossa ihminen aaltoo sydämensä suurta liikutusta. Graaliin, jossa sulanut ihminen väräjäi maailman sieluksi. Sinne on Parsifalin mieli, kun hän tunnehimmentyvänä värjyy Konviramurinsa, sieluunsärkyvän puolisonsa edessä.

X.

Parsifal on ottanut Konviramuria kädestä, punaviitta Parsifal ja liljarinta Konviramur vaeltavat, ihanimmat vaeltavat Graaliin.

Sydämässään valoa ja silmissään syttymyksen tähteä vaeltavat Parsifal ja Konviramur, vaeltavat käsi kädessä. Niinkuin sinisen taivaan valkeusylentymys, niin on Graal herännyt heidän sydämellensä ja valutoivoisina vaeltavat he sinne.

Siellä Graalin pyhässä kuorissa on rinta kumpuava ylitulvehtivana ihanuuden maljana. Siellä ovat he aukeavat toin'toisensa edessä, kuin kaksi iäisyys-silmää, jotka yhtenä autuudentykähdyksenä värähtävät toisiinsa. Sinne vaeltavat käsi kädessä, kevein askelin.

Ihana on maailma, ihana on ihminen itekin, kun vaeltaa maailmaa ja etsii Graalia, sydän vedettynä kuin tuuleen levitetty liina sinne. Luulisi linnuksi itsensä, luulisi häilyvänsä taivaan sinenä. Näkee merta, maata; ihmiset näkee, sydämen liikuntaa ovat ne meret ja maat ja ihmiset, jokainen yrtti tien varrella, jonka ohitse keveämielisenä astuu, virittää rinnan hartaudeksi.

Parsifal ja huountarinta Konviramur vaeltavat ihanatoivovoina maailmaa, vaeltavat maailmaa ja etsivät Graalin temppeliä, kumpuillen onnen hetkiä.

XI.

Onko Graalin temppeli hiljaisempi vielä kuin ennen? Graalin korkea valkea temppeli?

Kuorissa neitsyen edessä polvistuvat Parsifal ja Konviramur. Polvistuvat rinnatusten, käsi kädessä. Siellä takana hymisee temppeli, pilarit huojuvat valkoiseen korkeuteen ja huntuisena levittäytyy valkopukuisten neitsyitten virsi sielulle. Polvistuu, polvistuu. Ei liikahtaisi, ei huokaisikaan.

Liioittaako neitsyt ylhäältä ihmisen sieluun? Vai itsekö nousee valkolihoituksena ja hupentuu sen katsovan neitsyen armosilmään? On vaaleuden kumartumusta. Hiljaa, hiljaa on kaula taipuneena, rinta nousee hentona ja arkana valkean puvun alla, tuntee kätensä raukeina rinnalla ristissä. Polvistuu hiljaa, on kuin hiljaa, korkeakaulaista hiipiväoloista hiljaa, joka aukenee väristyksenä. Sinne armosulattavan neitsyen avattuun syliin keventyisi.

Polvistuu rinnan. Onko se toinen rinnalla siinä kuin värähtävä ruusun lehti? Sydän lentää lämpimäksi, nousisi kuin ihana punerrus, kun herää muistamaan sen toisen rinnallansa. Rinnassa niin hivelevä aalto. Haihtuisi olemasta se toinen rinnallansa, sydän ihanana. Kuin kaksi kukkasta lammin rannalla, joiden valkoiset ummut ujoina aukenevat toisensa edessä ja autuaina kumartuvat, valkoinen lehti valkoiselle värjyvälle lehdelle. Sydän liikkuu kultana, sulaneena ihanana kultana. Onko muuta oloa, kuin värjyä, tuntien sitä toista rinnallansa?

Rinnan polvistuvat Parsifal ja Konviramur Graalin kuorissa, kädet ristissä liikkuvilla sydämillään, silmät neitsyessä yllä. Neitsyen edessä leimuu Graalin kultainen malja, eivät Parsifal ja Konviramur huomaa sitä pyhää maljaa, vaan katsovat neitsyttä yllänsä ja häilyvät valkeana nousuna. Mutta malja loistaa selkeänä heidän edessään, se paalaa hohtavammaksi joka hetki ja punainen viini tulvii sen kultaisten reunojen ylitse. Siitä säteilevästä maljasta herää ihana valaistuskin, se leviää neitsyelle yllä, häilyy kuoriin ympärillä ja lankee lämmintähtisenä polvistuvain Parsifalin ja Konviramurin sydämille. Polvistuvat Parsifal ja Konviramur, liioittavat neitsyeen ylhäällä autuaasti keventyvinä, mutta sydämässään virkoo ihana valo.

Ihana tulviva valo. Sydän kasvaa. Ratkeavatko maailman kaikki kukkaset yhtenä hetkenä auki omassa rinnassa? Parsifal ajattelee Konviramuria, Konviramur Parsifalia, molempain rinnat kumpuavat punaisena purppuraisena virtana. Sulaako sydän ihananpolttavana onnena? Ei tiedä, hykertyisikö

toin'toiseensa, vai levittyisikö maailman ylitse punaisena punaverhoovana rikkautena. Onko sydämessään niin ihana ja rikas?

Yhtenä hetkenä ovat Parsifal ja Konviramur värähtäneet sen tulisen avaavan maljan edessä, josta valuu kuin kultaa sydämeen, ovat värähtäneet ja käsi kädessä jääneet katsomaan siihen sydämeen sädehtivään maljaan, neitsyt on hävvennyt ylle kuin valkoinen liihoitus. Se pyhähohtoinen malja, loistaako se sydämeksi itsensä ihmiseen? Kuin suuri nouseva tähti sydämessä. Palaa keskellä ihmistä, keskellä rintaa, hälventyy itseltään loistona sen ympärille.

Parsifal ja Konviramur tuntevat sydämensä kuin auringon. Suurena valona hukkuisi maailman ylitse. Tai nousisi kuin siivitetty ilo ja liehuisi ilmoja. Maailma aukenee sydämen edessä, rakasihana maailma, valuvana hellyytenä tulvisi sen lämmin värjyvän näkynsä ylitse. Parsifalin ja Konviramurin kädet puristuvat yhteen. Rintansa kasvavat. Onko ihminen enää? Onko liikutusta vaan? Onko yhtä ihanaa liikutettua sydäntä, joka aukenee maailmana ja värisee maailmana?

Parsifal ja Konviramur Graalin pyhän maljan edessä. Iäisyysihanaa on polvistua Graalin pyhän maljan edessä, sydän maailmaksi kasvavana, itsestään kuolevana. Eikö kuolekkin joka värähdyksestä, jonka sydämessään tuntee? Mahtuuko maailmassa olemankaan muuta värähdystä, kuin iäisessä hetkessä sydämen lävitse värjyvä liikutus?

EPILOOGI

Graalin temppele valkeiden vesien edessä. Graalin temppele hiljaa huminoivissa metsissä. Vedet kuvastelevat totisenheleinä temppelele edessä ja puistot hiljenevät laulun huntuna ympärillä.

Heleätä on Graalin temppeleissä. Korkeuksiin nousevat pilarit ympärillä siellä, niiden välillä leijaa virsien humu kuin aukenevasta taivaasta. Alhaalla kirkon sinisessä hämärässä polvistuvat valkopukuiset neitsyet hartaina, syvästihohtavat silmät nostettuina korkeuteen.

Miksi värisee suuri lievittävä ilo sydämelle, kun seisoo siellä humajavassa kirkossa? Kun siinä katselee sitä ylhäisyyksiin nousevaa kirkkoa ja tuntee sielullaan neitsyitten huntuisen polvistuksen ympärillään, silloin valuu sydämelle lempeä ja herkkävä lauhtumus. Tuntuu kuin sulaisi pimeys sydämen ympäriltä ja kuin heräisi uudeksi ihmiseksi, jonka koko olo on valkoisen liikutuksen värjyntää.

Lempeyttävää ja vapahtavaa on Graalin temppeleissä. Siellä Graalin pyhän maljan edessä polvistuvat nimittäin Parsifal, puhdas kuningas ja Konviramur, huntumieli kuningatar, ja heidän rukoillessaan vuotaa pyhä ylhäinen hartaus Graalin marmoritempelele ylitse, vuotaa kauneushymistys koko maailman sieluun.

Parsifal ja Konviramur Graalin pyhän maljan edessä Graalin pyhässä temppeleissä ovat nimittäin maailman kauneusvärisevä sielu, jonka olo hymisee lempeyttävänä ihanuusrauhana maailman lävitse. Elämän pyhimpänä ja ihanimpana väristyksenä polvistuvat Parsifal ja Konviramur kuorissaan, ja ylennettyjen liikutusten heijasteluna herää oleminen heidän rukouksensa edessä.

Ihanasti valaistuu ihmisen sydän siellä Graalin temppeleissä seistessä ja sitä ylentyvää rukousta tuntiessa. Anfortaskin, valjentunut kuningas, polvistuu kirkossa valkohuntuisten neitsyitten keskellä, silmänsä lepäävät sulaneina ja kiitollisina Parsifalissa ja Konviramurissa korkeassa kuorissa. Anfortaskin, onneton kuningas on nimittäin sulanut sydämensä pimeästä tuskasta Parsifalin ja Konviramurin keventävän rukouksen edessä, ja nyt kun hän horjuvana ja valkahiuksisena polvistuu Graalin temppeleissä, värisee hän onnellisena, silmänsä vaaleasti lempeinä.

Kun Parsifal ja Konviramur harrasliittyvin käsin ja silmänsä syväloistavina Graalin maljassa polvistuvat kuorissaan, soi nimittäin maailmaan ja jokaiseen sieluun rauha. Heidän olonsa suuri onni hymistää elämän ylhäisihanaksi kuin taivaan korkea seesteinen sini. Heidän rukouksensa hiljentää jokaisen sydämen niin päilyvään lepoon, kuin vesien vaalein heijastus suviyönä. Heidän puhtaat sydämensä loistavat heleyttä maailmaan, niinkuin aurinko siniseen avaruuteen.

Heleä on Graalin temppele puistoissaan vettensä edessä, ja virret ovat onnen väristystä sen kajailevassa pilaristossa. Graalin marmorisessa temppeleissä herää ihminen keveänä ja kirkastuvana, keveänä ja kirkastuvana tuntee hän Parsifalin ja Konviramurin ihanan rukouksen rinnassaan. Siellä Graalin kauniissa temppeleissä, polvistuvain Parsifalin ja Konviramurin edessä hiipii sulatuksen käsi jokaisen ihmisen sydämelle ja hän heijastaa lempeänä ja hyvänä.

* * * * *

Parsifal ja Konviramur, jotka sularintaisina polvistutte pyhässä kuorissanne Graalin siimeksisessä temppeleissä! — minä kirjoittajakin polvistun, kun minä kirjoitan teistä: valaiskaa minunkin rintani ja jokainen ihminen ilonne liikutuksella!

*** END OF THE PROJECT GUTENBERG EBOOK PARSIFAL: KERTOMUS GRAALIN RITARISTA ***

Updated editions will replace the previous one—the old editions will be renamed.

Creating the works from print editions not protected by U.S. copyright law means that no one owns a United States copyright in these works, so the Foundation (and you!) can copy and distribute it in the United States without permission and without paying copyright royalties. Special rules, set forth in the General Terms of Use part of this license, apply to copying and distributing Project Gutenberg™ electronic works to protect the PROJECT GUTENBERG™ concept and trademark. Project Gutenberg is a registered trademark, and may not be used if you charge for an eBook, except by following the terms of the trademark license, including paying royalties for use of the Project Gutenberg trademark. If you do not charge anything for copies of this eBook, complying with the trademark license is very easy. You may use this eBook for nearly any purpose such as creation of derivative works, reports, performances and research. Project Gutenberg eBooks may be modified and printed and given away—you may do practically ANYTHING in the United States with eBooks not protected by U.S. copyright law. Redistribution is subject to the trademark license, especially commercial redistribution.

START: FULL LICENSE

THE FULL PROJECT GUTENBERG LICENSE

PLEASE READ THIS BEFORE YOU DISTRIBUTE OR USE THIS WORK

To protect the Project Gutenberg™ mission of promoting the free distribution of electronic works, by using or distributing this work (or any other work associated in any way with the phrase “Project Gutenberg”), you agree to comply with all the terms of the Full Project Gutenberg™ License available with this file or online at www.gutenberg.org/license.

Section 1. General Terms of Use and Redistributing Project Gutenberg™ electronic works

1.A. By reading or using any part of this Project Gutenberg™ electronic work, you indicate that you have read, understand, agree to and accept all the terms of this license and intellectual property (trademark/copyright) agreement. If you do not agree to abide by all the terms of this agreement, you must cease using and return or destroy all copies of Project Gutenberg™ electronic works in your possession. If you paid a fee for obtaining a copy of or access to a Project Gutenberg™ electronic work and you do not agree to be bound by the terms of this agreement, you may obtain a refund from the person or entity to whom you paid the fee as set forth in paragraph 1.E.8.

1.B. “Project Gutenberg” is a registered trademark. It may only be used on or associated in any way with an electronic work by people who agree to be bound by the terms of this agreement. There are a few things that you can do with most Project Gutenberg™ electronic works even without complying with the full terms of this agreement. See paragraph 1.C below. There are a lot of things you can do with Project Gutenberg™ electronic works if you follow the terms of this agreement and help preserve free future access to Project Gutenberg™ electronic works. See paragraph 1.E below.

1.C. The Project Gutenberg Literary Archive Foundation (“the Foundation” or PGLAF), owns a compilation copyright in the collection of Project Gutenberg™ electronic works. Nearly all the individual works in the collection are in the public domain in the United States. If an individual work is unprotected by copyright law in the United States and you are located in the United States, we do not claim a right to prevent you from copying, distributing, performing, displaying or creating derivative works based on the work as long as all references to Project Gutenberg are removed. Of course, we hope that you will support the Project Gutenberg™ mission of promoting free access to electronic works by freely sharing Project Gutenberg™ works in compliance with the terms of this agreement for keeping the Project Gutenberg™ name associated with the work. You can easily comply with the terms of this agreement by keeping this work in the same format with its attached full Project Gutenberg™ License when you share it without charge with others.

1.D. The copyright laws of the place where you are located also govern what you can do with this work. Copyright laws in most countries are in a constant state of change. If you are outside the United States, check the laws of your country in addition to the terms of this agreement before downloading, copying, displaying, performing, distributing or creating derivative works based on this work or any other Project Gutenberg™ work. The Foundation makes no representations concerning the copyright status of any work in any country other than the United States.

1.E. Unless you have removed all references to Project Gutenberg:

1.E.1. The following sentence, with active links to, or other immediate access to, the full Project

Project Gutenberg™ License must appear prominently whenever any copy of a Project Gutenberg™ work (any work on which the phrase “Project Gutenberg” appears, or with which the phrase “Project Gutenberg” is associated) is accessed, displayed, performed, viewed, copied or distributed:

This eBook is for the use of anyone anywhere in the United States and most other parts of the world at no cost and with almost no restrictions whatsoever. You may copy it, give it away or re-use it under the terms of the Project Gutenberg License included with this eBook or online at www.gutenberg.org. If you are not located in the United States, you will have to check the laws of the country where you are located before using this eBook.

1.E.2. If an individual Project Gutenberg™ electronic work is derived from texts not protected by U.S. copyright law (does not contain a notice indicating that it is posted with permission of the copyright holder), the work can be copied and distributed to anyone in the United States without paying any fees or charges. If you are redistributing or providing access to a work with the phrase “Project Gutenberg” associated with or appearing on the work, you must comply either with the requirements of paragraphs 1.E.1 through 1.E.7 or obtain permission for the use of the work and the Project Gutenberg™ trademark as set forth in paragraphs 1.E.8 or 1.E.9.

1.E.3. If an individual Project Gutenberg™ electronic work is posted with the permission of the copyright holder, your use and distribution must comply with both paragraphs 1.E.1 through 1.E.7 and any additional terms imposed by the copyright holder. Additional terms will be linked to the Project Gutenberg™ License for all works posted with the permission of the copyright holder found at the beginning of this work.

1.E.4. Do not unlink or detach or remove the full Project Gutenberg™ License terms from this work, or any files containing a part of this work or any other work associated with Project Gutenberg™.

1.E.5. Do not copy, display, perform, distribute or redistribute this electronic work, or any part of this electronic work, without prominently displaying the sentence set forth in paragraph 1.E.1 with active links or immediate access to the full terms of the Project Gutenberg™ License.

1.E.6. You may convert to and distribute this work in any binary, compressed, marked up, nonproprietary or proprietary form, including any word processing or hypertext form. However, if you provide access to or distribute copies of a Project Gutenberg™ work in a format other than “Plain Vanilla ASCII” or other format used in the official version posted on the official Project Gutenberg™ website (www.gutenberg.org), you must, at no additional cost, fee or expense to the user, provide a copy, a means of exporting a copy, or a means of obtaining a copy upon request, of the work in its original “Plain Vanilla ASCII” or other form. Any alternate format must include the full Project Gutenberg™ License as specified in paragraph 1.E.1.

1.E.7. Do not charge a fee for access to, viewing, displaying, performing, copying or distributing any Project Gutenberg™ works unless you comply with paragraph 1.E.8 or 1.E.9.

1.E.8. You may charge a reasonable fee for copies of or providing access to or distributing Project Gutenberg™ electronic works provided that:

- You pay a royalty fee of 20% of the gross profits you derive from the use of Project Gutenberg™ works calculated using the method you already use to calculate your applicable taxes. The fee is owed to the owner of the Project Gutenberg™ trademark, but he has agreed to donate royalties under this paragraph to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation. Royalty payments must be paid within 60 days following each date on which you prepare (or are legally required to prepare) your periodic tax returns. Royalty payments should be clearly marked as such and sent to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation at the address specified in Section 4, “Information about donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation.”
- You provide a full refund of any money paid by a user who notifies you in writing (or by e-mail) within 30 days of receipt that s/he does not agree to the terms of the full Project Gutenberg™ License. You must require such a user to return or destroy all copies of the works possessed in a physical medium and discontinue all use of and all access to other copies of Project Gutenberg™ works.
- You provide, in accordance with paragraph 1.F.3, a full refund of any money paid for a work or a replacement copy, if a defect in the electronic work is discovered and reported to you within 90 days of receipt of the work.
- You comply with all other terms of this agreement for free distribution of Project Gutenberg™ works.

1.E.9. If you wish to charge a fee or distribute a Project Gutenberg™ electronic work or group of works on different terms than are set forth in this agreement, you must obtain permission in writing from the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, the manager of the Project Gutenberg™ trademark. Contact the Foundation as set forth in Section 3 below.

1.F.

1.F.1. Project Gutenberg volunteers and employees expend considerable effort to identify, do copyright research on, transcribe and proofread works not protected by U.S. copyright law in creating the Project Gutenberg™ collection. Despite these efforts, Project Gutenberg™ electronic works, and the medium on which they may be stored, may contain “Defects,” such as, but not limited to, incomplete, inaccurate or corrupt data, transcription errors, a copyright or other intellectual property infringement, a defective or damaged disk or other medium, a computer virus, or computer codes that damage or

cannot be read by your equipment.

1.F.2. LIMITED WARRANTY, DISCLAIMER OF DAMAGES - Except for the “Right of Replacement or Refund” described in paragraph 1.F.3, the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, the owner of the Project Gutenberg™ trademark, and any other party distributing a Project Gutenberg™ electronic work under this agreement, disclaim all liability to you for damages, costs and expenses, including legal fees. YOU AGREE THAT YOU HAVE NO REMEDIES FOR NEGLIGENCE, STRICT LIABILITY, BREACH OF WARRANTY OR BREACH OF CONTRACT EXCEPT THOSE PROVIDED IN PARAGRAPH 1.F.3. YOU AGREE THAT THE FOUNDATION, THE TRADEMARK OWNER, AND ANY DISTRIBUTOR UNDER THIS AGREEMENT WILL NOT BE LIABLE TO YOU FOR ACTUAL, DIRECT, INDIRECT, CONSEQUENTIAL, PUNITIVE OR INCIDENTAL DAMAGES EVEN IF YOU GIVE NOTICE OF THE POSSIBILITY OF SUCH DAMAGE.

1.F.3. LIMITED RIGHT OF REPLACEMENT OR REFUND - If you discover a defect in this electronic work within 90 days of receiving it, you can receive a refund of the money (if any) you paid for it by sending a written explanation to the person you received the work from. If you received the work on a physical medium, you must return the medium with your written explanation. The person or entity that provided you with the defective work may elect to provide a replacement copy in lieu of a refund. If you received the work electronically, the person or entity providing it to you may choose to give you a second opportunity to receive the work electronically in lieu of a refund. If the second copy is also defective, you may demand a refund in writing without further opportunities to fix the problem.

1.F.4. Except for the limited right of replacement or refund set forth in paragraph 1.F.3, this work is provided to you ‘AS-IS’, WITH NO OTHER WARRANTIES OF ANY KIND, EXPRESS OR IMPLIED, INCLUDING BUT NOT LIMITED TO WARRANTIES OF MERCHANTABILITY OR FITNESS FOR ANY PURPOSE.

1.F.5. Some states do not allow disclaimers of certain implied warranties or the exclusion or limitation of certain types of damages. If any disclaimer or limitation set forth in this agreement violates the law of the state applicable to this agreement, the agreement shall be interpreted to make the maximum disclaimer or limitation permitted by the applicable state law. The invalidity or unenforceability of any provision of this agreement shall not void the remaining provisions.

1.F.6. INDEMNITY - You agree to indemnify and hold the Foundation, the trademark owner, any agent or employee of the Foundation, anyone providing copies of Project Gutenberg™ electronic works in accordance with this agreement, and any volunteers associated with the production, promotion and distribution of Project Gutenberg™ electronic works, harmless from all liability, costs and expenses, including legal fees, that arise directly or indirectly from any of the following which you do or cause to occur: (a) distribution of this or any Project Gutenberg™ work, (b) alteration, modification, or additions or deletions to any Project Gutenberg™ work, and (c) any Defect you cause.

Section 2. Information about the Mission of Project Gutenberg™

Project Gutenberg™ is synonymous with the free distribution of electronic works in formats readable by the widest variety of computers including obsolete, old, middle-aged and new computers. It exists because of the efforts of hundreds of volunteers and donations from people in all walks of life.

Volunteers and financial support to provide volunteers with the assistance they need are critical to reaching Project Gutenberg™’s goals and ensuring that the Project Gutenberg™ collection will remain freely available for generations to come. In 2001, the Project Gutenberg Literary Archive Foundation was created to provide a secure and permanent future for Project Gutenberg™ and future generations. To learn more about the Project Gutenberg Literary Archive Foundation and how your efforts and donations can help, see Sections 3 and 4 and the Foundation information page at www.gutenberg.org.

Section 3. Information about the Project Gutenberg Literary Archive Foundation

The Project Gutenberg Literary Archive Foundation is a non-profit 501(c)(3) educational corporation organized under the laws of the state of Mississippi and granted tax exempt status by the Internal Revenue Service. The Foundation’s EIN or federal tax identification number is 64-6221541. Contributions to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation are tax deductible to the full extent permitted by U.S. federal laws and your state’s laws.

The Foundation’s business office is located at 809 North 1500 West, Salt Lake City, UT 84116, (801) 596-1887. Email contact links and up to date contact information can be found at the Foundation’s website and official page at www.gutenberg.org/contact

Section 4. Information about Donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation

Project Gutenberg™ depends upon and cannot survive without widespread public support and donations to carry out its mission of increasing the number of public domain and licensed works that can be freely distributed in machine-readable form accessible by the widest array of equipment including outdated equipment. Many small donations (\$1 to \$5,000) are particularly important to maintaining tax exempt status with the IRS.

The Foundation is committed to complying with the laws regulating charities and charitable donations

in all 50 states of the United States. Compliance requirements are not uniform and it takes a considerable effort, much paperwork and many fees to meet and keep up with these requirements. We do not solicit donations in locations where we have not received written confirmation of compliance. To SEND DONATIONS or determine the status of compliance for any particular state visit www.gutenberg.org/donate.

While we cannot and do not solicit contributions from states where we have not met the solicitation requirements, we know of no prohibition against accepting unsolicited donations from donors in such states who approach us with offers to donate.

International donations are gratefully accepted, but we cannot make any statements concerning tax treatment of donations received from outside the United States. U.S. laws alone swamp our small staff.

Please check the Project Gutenberg web pages for current donation methods and addresses. Donations are accepted in a number of other ways including checks, online payments and credit card donations. To donate, please visit: www.gutenberg.org/donate

Section 5. General Information About Project Gutenberg™ electronic works

Professor Michael S. Hart was the originator of the Project Gutenberg™ concept of a library of electronic works that could be freely shared with anyone. For forty years, he produced and distributed Project Gutenberg™ eBooks with only a loose network of volunteer support.

Project Gutenberg™ eBooks are often created from several printed editions, all of which are confirmed as not protected by copyright in the U.S. unless a copyright notice is included. Thus, we do not necessarily keep eBooks in compliance with any particular paper edition.

Most people start at our website which has the main PG search facility: www.gutenberg.org.

This website includes information about Project Gutenberg™, including how to make donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, how to help produce our new eBooks, and how to subscribe to our email newsletter to hear about new eBooks.